

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P. MEGYED-
ÉVRE 9 P., FÉLÉVRE 18 P., ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XV. ÉVFOLYAM, 57. SZÁM.

Debrecen, 1938 március 11 péntek

ARA: 12 FILLÉR.

Lemondott a francia kormány, Blum a designált miniszterelnök

Páris, márc. 10. Lebrun köztársasági elnök ma délelőtt 11 órakor (Budapesti idő szerint 12 órakor) kihallgatáson fogadta Chautemps miniszterelnököt és kormányának tagjait. A miniszterelnök ezalkalommal benyújtotta lemondását. Lebrun köszönetet mondott a minisztereknek működésükért s megbízta őket a folyó ügyek továbbvitelével.

Páris, márc. 10. A szocialista képviselők csoportjának ülésén Blum volt miniszterelnök tájékoztatta a pártot azokról az eseményekről, melyek a csoport tegnapi estje óta lejátszódtak s elmondta, milyen körülmények között értesítette a szocialista csoport küldöttsége Chautemps miniszterelnököt, hogy a szocialista párt nem adja meg a felhatalmazást

olyan kormányának, amelyben a párt nincs képviselve.

Chautemps kormányának lemondása következményeiről szólva Blum kijelentette, hogyha őt megbíznák a kormány megalakításával, elfogadná ezt a megbízást és teljes erővel igyekezne ennek eleget tenni. Egyhangulag elfogadott határozati javaslat értelmében a szocialistapárt parlamenti csoportja ragaszkodik a népfrent programjának megvalósításához s kívánja, hogy az új kormány az 1936. évi májusi választások során kialakult többség alapján alakuljon meg.

Páris, márc. 10. Lebrun köztársasági elnök Blumot bízza meg az új kormány megalakításával.

Blum megbízott miniszterelnök párisi idő szerint fél 4 órakor távo-

zott a köztársasági elnöki palotából. Távozásakor újságírók előtt a következőket mondotta:

— A köztársasági elnök megbízott a kormány megalakításával. Eltökélt szándékom, hogy mindent elkövetek a feladat teljesítésére. Igyekszem olyan kormányt alakítani, amelyet a körülmények követelnek, tehát szilárd, tartós és erős kormányt, amely képes összefogni és maga mögé tömöríteni az összes demokratikus erőket.

Blum kijelölt miniszterelnök esüörtörtökön délután megkezdte a kormány megalakítására vonatkozó tárgyalásokat. Politikai körökben nem jósolnak sikert Blum vállalkozásának. A képviselőház folyó évben a helyzetet aggodalomteljesen ítéli meg és úgy vélekednek, hogy a válság hosszú lesz.

nyí. Kálmánt újból miniszterelnökké nevezte ki.

Az egész Ház lelkesen ünnepli. Eljénzi a kormányzót, amikor a jegyző olvassa a kormányzói kéziratot:

— Isten áldása kísérje a kormány működését a haza javára. Ezután Darányi Kálmán miniszterelnök emelkedett szólásra és ezeket mondotta:

— Amidőn a kormányzó úr főméltóságának bizalma folytán az új kormány élén van szerencsém bemutatkozni a tisztelt Háznak, kormányprogramot adni nem kívánok, mert a képviselőház előtt ismeretesek azok a szempontok, amelyek a kormányt eddig vezették s a jövőben is vezetni fogják.

— A kormány teljesítette mindazokat az ígéreteket, amelyeket itt s az ország színe előtt megtett és amit az ellenzék pártjai is elismertek, amelyért a magam részéről köszönetet mondok.

— Legutóbb nagyszabású beruházási programmal állottunk a nemzet elé. Ennek a programnak a megvalósítása áldozatokat kíván, de egyben egészséges vérkeringést biztosít a nemzet gazdasági életében. Az országgyűlésnek módjában lesz állást foglalni e program tekintetében.

— A magam részéről a képviselőház elé terjesztett fontos javaslatok tárgyalását megszakítani nem kívánom, csak azt kérem, méltóztassék a kormány munkáját bizalommal támogatni, a kormány által benyújtandó törvényjavaslatokkal megértéssel foglalkozni.

— Az ellenzéki kritikára nézve pedig azt kérem, hogy az tárgyalagos legyen, ha az ellenzék eddigi szerepét figyelembe veszem, úgy ezt a tárgyalagosságot teljes joggal fel is tételezhetem.

Ezután folytatták a mezőgazdasági munkásság öregségi biztosításáról szóló javaslatot.

A Nep bizalmáról biztosította az új kormányt

Budapest, március 10. A NEP esüörtörtök délelőtt a Házban értekezletet tartott, amely rövid lefolyású volt. Tasnádi Nagy András elnök elbűcsúztatta a kormány kilépő tagjait és bemutatta az új kormányférfiakat, akiket a párt Darányi Kálmán miniszterelnökkel együtt igen lelkesen ünnepli.

Darányi Kálmán miniszterelnök rövid felszólalásában utalt arra, hogy a kormány mielőtt arra az útra lépett, amelyet győri beszédeiben bejelentett, szükségesnek érezte meggyőződni arról, bírja-e az országgyűlés többségének bizalmát. Öszinte és nyílt választ kért a párttól arra, hogy továbbra is megliszteli-e őt teljes és fenntartás nélküli bizalmával.

A párt a miniszterelnök szavait lelkesedéssel fogadta. A miniszterelnököt és az újonnan alakult kormányt percekig éltették, majd határozatilag kimondták, hogy a párt

Bemutatkozott a képviselő- házban az új Darányi kormány

Budapest, március 10. Az újjalakult Darányi-kormány a képviselőházban tegnap bemutatkozott. Délelőtt tíz órakor nyitotta meg Sztranyavszky Sándor elnök a képviselőház ülését, amely a mentelmi bizottság jelentéseinek ismertetésével kezdődött.

Huszovszky Lajos előadó ismertette a mentelmi bizottság jelentéseit. Esztergályos Jánosnak, mint a Népszava felelős szerkesztőjének különböző sajtóperekben és tiltott közlési perekben függesztették fel a mentelmi jogát. Kéthly Annának a mentelmi jogát is függesztették két esetben.

RAJNISS ÉRDEKES MENTELMI ÜGYE

Függesztették Rajniss Ferenc mentelmi jogát is, mert a budapesti rendőrség főkapitánya és őrszemélyzete rágalmazási per indított Rajniss Ferenc ellen. A rágalmazási per azért indult meg, mert 1937 május 19-én az olasz királyi család látogatásakor a rendőrség megakadályozta Rajniss Ferencet abban, hogy autójával a rendőri kordon által biztosított útra bekanyarodjon. Ekkor Rajniss állítólag a következő kijelentést tette: *„Az egész rendőrség a főkapitány-nyal együtt dísznó banda, szeggyel-jék magukat, hanyag társaság, megbízhatatlanok, így néznek ki akkor is, ha valami baj történne Magyarországon, ilyen csak Magyarországon fordulhat elő.”*

E kijelentések miatt a belügy-miniszter felhatalmazására a rendőrség főkapitánya, valamint a fő-

kapitányság tagja és őrszemélyzete megindították a rágalmazási perit Rajniss ellen és a mentelmi bizottság a bünyvadi eljárás lefolytatására Rajniss mentelmi jogának felfüggesztését javasolta, amireh a Ház hozzájárult.

Ezután több más mentelmi ügyet tárgyalt a Ház.

MIKOR ECKHARDT MEGRÁZTA A SERTEGETŐ CIPESZT

Élénk vita támadt Eckhardt Tibor mentelmi jogának felfüggesztése körül.

Huszovszky Lajos előadó ismertette a mentelmi bizottság bejelentését, mely szerint Horváth György vasvári cipész-mester jelentette becsületsértésért Eckhardt Tibort, mert egy gyűlésen Eckhardt tesszált a szónoki emelvényről és megrázta a hallgatóság között lévő cipészt. A mentelmi bizottság Eckhardt mentelmi jogának felfüggesztését javasolta.

Mojzes János zaklatást lát fenforogni Eckhardt szemből. Horváth cipész-mester durrán megsértette Eckhardt Tibort a népgyűlésen és ezért el is ítélték már. Azt indítványozza, hogy Eckhardt mentelmi jogát ne függeszse fel a Ház.

Huszovszky Lajos előadó Eckhardt mentelmi jogának felfüggesztését javasolta előadásában és a Ház így is határozott.

BEVONUL AZ ÚJ KABINET

Déli egy órakor megszólaltak a csengők: jelezték, hogy a Ház-új-

ból összeül.

Egy óra után két perccel Sztranyavszky Sándor elfoglalta az elnöki széket és a kormánypárt tagjai fekete ruhában egymásután érkeztek az ülésterembe.

Sztranyavszky Sándor ezekkel a szavakkal nyitotta meg az ülést: — Az ülést megnyitom. Elnézést kérek a tisztelt Háztól a pár pernyi késedelemért. Átirat érkezett a miniszterelnök úrtól. Kérem a jegyző urat, olvassa fel.

A jegyző felolvassa a Darányi-kormány újjalakításáról szóló átiratot s az új Darányi-kormány tagjai közül elsőnek Kánya Kálmán külügyminiszter nevét olvassa. Az egész Házban nagy taps hallatszik. Ebben a pillanatban Putnoky Mária háznagy bevezeti az ülésterembe az új Darányi-kormány tagjait.

Amikor a jegyző olvassa a Darányi-kormány újonnan kinevezett tagjainak nevét, az ellenzék Röder Vilmos honvédelmi minisztert és Marschall Ferenc földművelésügyi minisztert zajosan megtapsolja, a kormánypárt pedig valamennyi miniszter nevének felolvasásakor tapsol, éljenez.

DARÁNYI MINISZTERELNÖK BESZÉDE

Most Darányi Kálmán miniszterelnök áll fel. Bejelenti, hogy legfelsőbb kézirat érkezett. A kéziratot Sztranyavszky Sándor elnök veszi át, átadja a jegyzőnek, aki felolvassa a legfelsőbb kormányzói kéziratot, amely közli a Házzal, hogy a kormányzó—Dará-

a miniszterelnököt és a kormányt s teljes odaadással támogatni fogják legteljesebb bizalmáról biztosítja s teljes odaadással támogatni fogják működésében.

Darányi beszéde a pártvacsorán

Budapest, márc. 10. A NEP tagjai csütörtökön a képviselőház ülése után a Pannonia szállóban közös ebédre ültek össze. Az ebéd során az első pohárköszöntőt Korniss Gyula, a képviselőház alelnöke mondotta, aki a párt nevében üdvözölte az új kormányt.

Korniss Gyula üdvözlőbeszédére elsőnek Darányi Kálmán miniszterelnök válaszolt.

— Amikor én Győrött elmondtam beszédemet, teljes mértékben átérteztem azt, hogy olyan programot kell a nemzetnek adni, amely ha áldozatokkal is, de össze tudja fogni a nemzetet és olyan érzést tud a nemzetből kiváltani, amely lehetővé teszi, hogy megbirkózzunk a közvetlenül előttünk álló feladatokkal. Ennek a programnak gazdasági vonatkozásait főleg Imrédy Béla barátomnak, a kormány új tagjának köszönhetem, aki minden oldalról megvizsgálta a helyzetet és felelősségének teljes tudatában s a nemzet jövőjében bizó hittel lehetőnek tartja a megvalósítását, ami meggyőződésem szerint nemcsak honvédelmi, de gazdasági és szociális életünk fejlődésére is igen nagy és jó befolyással lesz.

— Azt hiszem, Kozma Andor irt egy költeményt, amelynek címe: „A táltos álma”. Ebben a költeményben elmondja, hogy amikor a magyarok elfoglalták mai országunkat, egy öreg táltos álomra hajította fejét és álmában végig álmolta ennek a nemzetnek történetét. Végigálmolta azt a sok balszerencsét, vizsalyt és bánatot, amin ez a nemzet keresztül ment. És amikor a táltos felébredt, így kiáltott fel: „Nyergeljétek!”

Nekünk, akik ennek a nemzetnek jövőjéről szövik álmaikat, amikor álmokképekben kialakult előttünk a nemzet jövője és azután felébredünk és ráébredünk a valóságra, nyergelni kell mondanunk: nyergeljétek. Mit jelent ez mai magyar nyelven? Jelenti azt, hogy össze kell fognunk minden erőt, hogy egyesíteni kell minden szellemi és anyagi erőforrást a nemzet jövőjének szolgálatába állítva. És milyen feladatot ró ez a mi pártunkra? Elsősorban azt,

Lázár Andor búcsúbeszéde

Az igazságügyminiszterium tisztviselői kara csütörtökön délelőtt vett búcsút Lázár Andortól, a távozó igazságügyminisztertől. A miniszterium nagy fogadótermében gyűltek egybe a tisztviselők, akiknek nevében Bereczky Jenő államtitkár búcsúzott Lázár Andortól.

Lázár Andor meghatottan válaszolt:

— Amikor öt és fél évvel ezelőtt idejöttem, kétségtelemül megkapott engem az igazság művelésének az a magas gondolata, amelyért ti valamennyien küzdötök, akik itt körülöttem álltok. Megkapott ez a gondolat és az elmúlt öt és fél évet, amennyire erőmből tellett, magam is ennek a gondolatnak szenteltem: művelni és fejleszteni azt a jogot, amelynek tartalma erkölcs, célja és eredménye igazság.

NŐI HARISNYA!
KIPRÓBÁLT MINŐSÉGEK
NAGY VÁLASZTEKBAK
Kardos Lászlónál

hogy beható propagandát fejtünk ki. Itassuk át a nemzet minden rétegét, vigyük bele azt a tudatot, hogy ez a nemzet továbbra is élni fog, mert élni kell és hogy ez a nemzet tud is élni ezen a földön.

A propagandán kívül azonban szükség van arra is, hogy érezze a nemzet azt, hogy nem hiabavaló az áldozathozatal. En tehát arra kérélek benneteket, hogyha a most meginduló kampány során kint jártok kerületeitekben s megfordultok az ország különböző vidékein, nyugtassátok meg a nemzetet ebben az irányban is és hívjátok fel erre is figyelmét. Áldozatokat kell hozni, de ezek olyan áldozatok, amelyeket érdemes meghozni.

Köszönöm azt a meleg bizalmat, amit a pártértekezleten is és a Korniss Gyula barátom szavai nyomán most is kifejezésre juttattok. Kérélek benneteket, hogy továbbra is kísérjétek ezzel a bizalommal a kormány működését.

Szünni nem akaró lelkes és meleg taps követte Darányi miniszterelnök szavait, majd Imrédy Béla közgazdasági miniszter állott fel helyéről, hogy a maga és a kormányban helyet foglaló új miniszter társai nevében megköszönje az elhangzott pohárköszöntőt és az megnyilvánult bizalmat.

Hangsúlyozta, hogy a miniszterelnök Győrött minden vonatkozásban olyan határozottan körvonalozta politikáját, hogy teljes világgosszággal állhat előttünk az az út, amelyen őt követnünk kell. Ezek a körvonalak olyan keretet szabnak ennek a politikának, amelyben minden jó magyar fenntartás nélkül el tud helyezkedni. Ennek a politikának hármasszárú alaphangja van: Nemzeti, keresztény és szociális.

A továbbiak során kifejtette, hogy keresztény politika csak az, ha Krisztus tanítását fenntartás nélkül magunkévá tesszük. A szociálpolitika pedig nem azt jelenti, hogy elvesszük azt, akinek van, hanem inkább azt, hogy adunk annak, akinek nincs.

A miniszter végül a falu és a város viszonyáról beszélt.

Imrédy Béla beszédét lelkes tapsal fogadták a párt tagjai. Több felszólalás nem volt.

— Művelni és fejleszteni azt a jogot, amely a társadalmi és nemzeti együttélés szabályozója, amelynek összhangzatos kifejtése nélkül társadalmi és nemzeti békét művelni nem lehet.

— Ha én elhinném, hogy bennem megvannak mindazok a jó tulajdonságok, amelyeket az államtitkár úr felsorolt, talán nem is lennék méltó arra a helyre, amit betöltöttem. Emberi gyarlóságokkal töltöttem be ezt a helyet, egy azonban mindig megvolt bennem: jót akartam. Ha hibáztam is és hibáztunk kell, mert emberek vagyunk, soha mást, mint az igazságot és erkölcsöt nem akartam. Az élet nagy iskoláját megjártam. Azok mellett a nagy tanulságok mellett, amelyek egy betegség során, amikor felmerült a lét vagy nemlét kérdése, adódnak, az élet más változásai eltörpülnek. S én igyekezni fogok arra, hogy ami erőt a betegség során vesztettem, azt teljes mértékben vissza tudjam nyerni, mert úgy érzem, hogy nehéz időkben mindannyiunknak fokozott kötelessége, hogy minden erejét a nemzet szolgálatába állítsa. Ezek az idők ma nehezebbek s erre a helyre is olyan emberre van szükség, aki töretlen erővel

— Agyvérzésre hajlamos idősebb embereknél, akiknél igen fontos, hogy erőlködés nélkül mindennap könnyű béliürülésük legyen, a természetes Ferenc József keserűvíz reggel éhgyomorral egy kis pohárral bevéve a lehető legjobb szolgálatot teszi. Kérdezze meg orvosát.

tudja végezni a munkát s én is remélem, hogy a közélet terén fogok még ennek a hazának hasznos munkát végezhetni.

— El kell mondanom, hogy büszkék lehetünk a magyar bíróságra.

Lázár volt igazságügyminiszter a közgazdasági életben fog szerepet vállalni

Beavatott helyen úgy tudják, hogy Lázár Andor volt igazságügyminiszter egészségének helyreállítása után újra az aktivitás tereére lép, de nem azon a tereen, ahol eddig is működött, hanem a közgazdasági életben vállal szerepet.

Változások a főispáni karban

Politikai körökben azt mondják, hogy a kormány újjáalakulásával kapcsolatban fontos változások várhatók a főispáni karban. A kormányváltással kapcsolatban lemondottnak tekinthető a főispáni kar is. Megbízhatónak tekinthető értesülés szerint az első Darányi-kormány főispánjai közül csak néhányat tartanak vissza. Egész sor új főispán kinevezése várható.

PÉNTEKEN MINISZTERTANÁCS LESZ

Az új kormány pénteken tartja első minisztertanácsát, melyen a Győrben bejelentett program végrehajtásáról tárgyalnak a miniszterek. Ezen a minisztertanácsos osztják ki a teendőket az egyes miniszteriumok között. A kormány a jövő héten kezdi meg a beruházási program végrehajtásának munkálatait.

TANÁCSKOZÁSOK

Darányi Kálmán miniszterelnök csütörtökön egy óra hosszat tartó

Vállukra emelték a képviselők Fabinyit, ki könnyes szemmel fogadta az ünneplést

Erdekes jelenetek játszódtak le a képviselőház folyosóján. Amikor Fabinyi Tihamér megjelent a képviselőház folyosóján, a képviselők viharos tapsal üdvözölték.

Fabinyi üdvözlése eleinte jókedvű hangulatban folyt.

— Benyújthatjuk már a váltót? — kérdezte nagy derűtséget kelteve Besseney Zénó, Fabinyi új állására célozva.

— Benyújthatjuk a váltót, csak váltás be, kegyelmes uram! — kiáltották erre hangos nevetés közben a képviselők. Amikor Fabinyi Tihamér a miniszterelnöki szoba elé érkezett, a képviselők nem engedték be a szobába, hanem körülvették és lelkes tapsal, éljenzéssel búcsúztatták. Majd pedig olyan jelenet következett, amelyre talán

amely független ítéletét és az igazság keresésének tiszta útjait mindig féltékenyen őrizi. És ne felejtjük el, hogy a mai gazdasági élet nehézségei között a két szabad pálya, az ügyvédi és a közjegyzői, tövisekkel van kirakva s az ott működők is megérdemlik az elismerést és azt, hogy segítőkész kezek nyuljon feléjük.

— Ezekkel a gondolatokkal búcsúszom abban a reményben, hogy még találkozni fogunk abban a szeretetben és barátságban, amelylyel most búcsúszom.

Nem tartják lehetetlennek politikai körökben, hogy Lázár Andor lesz az Országos Földhitelintézet vezérigazgatója. Arról is van hír, hogy egyik nagy pénzintézet elnöke lesz.

tanácskozást folytatott előbb gróf Bethlen Istvánnal, majd Eckhardt Tiborral és a NEP több vezető tagjával. Politikai körökben érdeklődést váltott ki, hogy Imrédy Béla tárcanélküli gazdasági miniszter beható eszmecserét folytatott Bárczay Ferencel, a NEP agrárcsoportjának vezetőjével. Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter Pesthy Pállal, a Földhitelintézet elnökével folytatott hosszabb megbeszélést.

HIR BARÓ VAY POLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁGÁRÓL?

A kormány újjáalakulásával kapcsolatban hírek terjedtek el arról, hogy a politikai államtitkárok sorában is változások lesznek. Politikai körökben arról tudnak, hogy a miniszterelnökség is politikai államtitkárt kap. Egyik pesti lap úgy tudja, hogy a miniszterelnökség politikai államtitkári állására báró Vay Lászlót kombinálják. Az illető lap is azonban csak fenntartással közli a hírt.

nem is volt példa miniszteri búcsúztatásnál: Festetics Domonkos gróf és Várady László vállukra emelték Fabinyi Tihamért és percek alatt tartották a képviselők nagy csoportja feje fölött, miközben a szűk folyosó falai visszhangzottak az éljenzéstől és tapsvihartól. Fabinyi Tihamér sirva fakadt a megható búcsúztatás közben és könnyes szemmel, elcsukló hangon köszöntö meg az ünneplést.

Az új kormány tagjainak eskütétele

A rekonstruált Darányi-kormány tegnap délelőtt ünnepélyes külsőségek mellett tette le az esküt Horthy Miklós kormányzó kezéhez. Feltizenegy előtt egymásután érkeztek az új kormány tagjai díszmagyarban, érdemrendjeiket viselve. Az érkező minisztereket Koós ezredes, a kormányzó szárnysegéde kalauzolta a nagy szertartásterembe, ahol az eskütétel végbement. Feltizenegy után pár perccel Darányi Kálmán miniszterelnök tette le először az esküt a kormányzó előtt. Az esküintát Kánya Kálmán külügyminiszter, a rangban legidősebb miniszter olvasta és báró Perényi Zsigmond, mint zászlósúr funkcionált az eskütételnél. A miniszterelnök eskütétele után a többi miniszter eskü-

Vígyszínház

A legragyogóbb vigjáték!
Az amerikai filmgyártás remeke:

TOVARIS

(Ez az éjszaka a miénk!)
CHARLES BOYER —
CLAUDETTE COLBERT.
A legújabb magyar hiradó!

tételére vonult át a kormányzó abba a terembe, ahol az új kormány tagjai már a törvény értelmében felsorolt sorrendben állottak készen az eskütelre.

Az eskümintát bárciázi *Bárczy István* olvasta és amikor az esküt a kormány tagjai letették, a kormányzó magánkihallgatáson fogadta *Darányi Kálmán* miniszterelnököt, majd a kormánynak azokat a tagjait, akik az előző kor-

mányban is miniszterek voltak. Aztán sor került az új miniszterek magánkihallgatására és először *Imrédy Bélát*, majd *Marschall Ferenc* földművelésügyi, *Mikecz Ödön* igazságügyi és *Reményi-Schneller Lajos* pénzügyminisztert fogadta a kormányzó. Feltizenkettő előtt értek véget a magánkihallgatások és a kormány tagjai a miniszterelnökségre mentek át.

A nemzeti szociálisták nem vesznek részt a vasárnapi népszavazáson

Tüntetések és ellentüntetések Ausztriában

Bécs, március 10. A szövetségi kancellár a népszavazást az alkotmány 92 szakasza alapján rendelte el, amely módot ad arra, hogy bármikor megszavaztathassa Ausztria lakosságát. A népszavazás híre Bécsben és egész Ausztriában rendkívül feltűnést keltett.

Délben a bécsi Belvárosban különösen a Ringen, a Kärntnerstrassen és a Grabenen nagyobb csoportok vonultak végig, egyesek *Hiltlert*, mások pedig *Schuschniggot* élve. *Schuschniggot* a Hazafiúi Frontot ünneplő csoportokat a közönség lelkesen megjelenezte. Az Opera előtt a rendőrség egy rohamautója foglalt helyet, zsufolva rendőrökkel. A nemzeti szociálisták és a Hazafiúi Front hívei között a bécsi belvárosban a déli órákban több ízben apró összetűzésekre került a sor.

Ezeket azonban a rendőrség tapintatos közbelépésével minden tüntetés nélkül elsimította. A Hazafiúi Front tagjai, akik *Schuschnigg* lelkes elítélésében vonultak végig a bécsi belváros utcáin. A tiroli munkásság bizalmi férfiai tegnap délelőtt folyamán Innsbruckból *Schuschnigg* kancellárt táviratok útján biztosították tántoríthatatlan hűségükről.

A bécsi esti lapok első oldala már propaganda felírásokkal jelenik meg: „Népszavazás március 13-án. Minden igazi osztrák igennel szavaz”. „Mindannyian Ausztriáért, mindannyian: igen” — ilyen és hasonló feliratok jelennek meg a lapok első oldalán.

Az osztrák hazafias lakosság Bécsben és a vidéken erőteljesen szervezkedik, úgyhogy a vasárnapi szavazás eredménye, beavatott politikai körök véleménye szerint nem lehet kétséges óriási többséget fog hozni *Schuschnigg* kancellárnak és politikájának, az önálló és független s szabad Ausztria további fenntartása gondolatának.

Bécs, március 10. A déli órákban tüntetések voltak a belváros utcáin. A nemzeti szociálisták és a hazafiúi arcvonaltagjai külön csoportokban vonultak fel az Opera környékére, a Szent István tere. Uccai csoportosulások és felvonulások voltak Grácban is a szavazás kérdésében, de megbízható értesülés szerint a politikai megbékülés vezetői mind Grácban, mind Bécsben bizonyos alkotmányjogi aggodalmaknak adták

kifejezést a népszavazás lebonyolításának módjával szemben. Linzi jelentés szerint a nemzeti szociálisták hangulata a népszavazás megtartása ellen nyilatkozott meg.

Bécs, márc. 10. (MTI) Bécsben esütörtök este a lovas és gyalogos rendőrség nagy készültséggel vonult ki az uccára, hogy a tüntetések elfajulását megakadályozza.

Az uccai tüntetések és verekedések a város fő pontjain este 22.30-kor még nem értek véget.

Bécs, március 10. Grácból érkezett újabb értesülés szerint a nemzeti osztrák vezetők kiadták az utasítást, hogy a nemzeti szociálisták tartózkodjanak a szavazástól.

BIZAKODÁS SCHUSCHNIGG TÁBORÁBAN

Bécs, márc. 10. A kormány táborában továbbra is teljes bizakodással tekintenek a népszavazás elő és lázas sietséggel folytatják az előkészületeket a lebonyolításra. A választási propaganda nagy erővel folyik. Bécs uccáin vörös-fehérvörös színű zászlócskákkal díszített gépkocsik robnak és szavazó cédulákat osztogatnak. A szürkeület beálltakor hatalmas fényfeliratok jelentek meg az uccákon: *Schuschnigg* Ausztriáért!

A BERLINI SAJTÓ A NEPSZAVAZÁS BEJELENTÉSÉRŐL

Berlin, március 10. A sajtó az ausztriai népszavazás bejelentését részben kételkedő magyarázatokkal kíséri.

A Berliner Börsenzeitung szerint a népszavazás bejelentése sok tekintetben meglepetésszerű. Attól lehet tartani, hogy a szavazás módzatai aligha teszik lehetővé a népakarat igazi megnyilvánulását. A lap megjegyzi, hogy előbb meg kell várni, hogyan fogadják a hírt Ausztriában és miképpen foglal állást Ausztria lakossága, erre egyébként más lapok is rámutatnak.

Berlin, március 10. Itteni hivatalos körökben egyáltalán nem nyilatkoznak az ausztriai népszavazásról és a mai reggeli lapok egy szót sem közölnek róla, noha a hivatalos hírszolgálati ügynökség jelentést juttatott a sajtóhoz a nép-

Bocskay kabátok, Bocskay ruhák

intézeti előírás szerint

Női tavaszi kabátok

a legújabb modell fazonokban

Férfi raglán- különlegességek,

tavaszi és átmeneti kabátok

Magyar Ruhaipar

Bika-szálló épület.

**Takarékosság
bevásárló helye.**

szavazásról és *Schuschnigg* kancellár innsbrucki beszédéből is rövid kivonatot közölt. Ezt a mély hallgatást a külföldi megfigyelők arra magyarázták hogy az osztrák kancellár elhatározása meglepetésszerűleg jött és szándékaról előzetesen nem tájékoztatta a Németbirodalom hivatalos tényezőit.

Német nemzeti szociálista körökben már régen követelték, hogy népszavazás legyen Ausztriában és az a körülmény, hogy az osztrák szövetségi kormány ez elől mindig elzárkózott, többféle jogos bírálatra adott okot, így arra is, hogy az osztrák kormány azért nem akar népszavazást tartani.

mert akkor bebizonyosodnék, hogy Ausztria lakosságának nagyrésze nemzeti szociálista érzelmű. Az a mód, ahogyan most *Schuschnigg* kancellár a népszavazást keresztül akarja vinni, nem ezt a célt szolgálja és ezért a német birodalmi nemzeti szociálista mozgalom vezetői nem értenek egyet az ausztriai népszavazáson feltett kérdéssel.

Az illetékes tényezők mélységesen halgatnak és a német birodalmi sajtó sem nyilvánít véleményt, tehát ma még nem világos, hogy milyen álláspontot fog elfoglalni a német birodalmi kormány az ausztriai eseményekkel szemben.

Schuschnigg politikai engedményeket tett a munkásságnak

Miért kellett elrendelni a népszavazást?

Bécs, március 10. Politikai körökben igen figyelemreméltónak tartják *Schuschnigg* tiroli beszédének azt a mondatát, amely szerint a kancellár a népszavazás elrendeléséért teljesen egyedül viseli a felelősséget. A kormány tegnap fejezte be tárgyalásait a munkássággal. Az elvi megállapodás a munkásságnak juttatandó politikai engedmények tárgyában már létrejött, csupán a személyi kérdések elintézése van még hátra. A kormány tehát erről az oldalról is támogatásra számíthat a népszavazásnál. Volt egy körülmény, amely nemesak kívánatos, de szükségessé is tette a népszavazást, mégpedig az, hogy az utóbbi hetek bizonytalansága, különösen az állandó uccai tüntetések és rendezvények kezdtek káros visszahatásokat éreztetni a gazdasági életre, a kereskedők üzletmenetössökke-

nésről panaszkodtak, továbbá olyan jelek mutatkoztak, hogy egyesek vagyonukat külföldre igyekeztek menteni. Ezt a folyamatot az osztrák kormány megakart állítani, mielőtt a gazdasági élet vérkeringésében nagyobb zavarok mutatkoztak volna.

Mint az egyik pesti lap írja, Kettler német államtitkár, a német birodalmi kormány gazdasági tanácsadója megbeszélést folytatott Bécsben *Seyss-Inquart* belügyminiszterrel. Az államtitkár gazdasági ügyekben folytatott előkészítő bizalmas tárgyalásokat. Most is ebből a célból tartózkodott Bécsben, mielőtt azonban megkezdett tárgyalásait befejezte volna, visszautazott Németországba.

A nemzetiek linzi vezetői azt az ideiglenes utasítást adták ki híveiknek, hogy vasárnap tartózkodjanak a szavazástól.

Hungária filmszínház

Ma először *Csathó Kálmán* remeke

Te csak pipáld Ladányi

Főszereplő: *Turay Ida*, *Rózsabegyi Ráday*, stb.
Ezenkívül:

Popeye és a 40 rabló

kacagató színes trükkfilm.
Előadások: 5 7 9 órákor Híradó.

Az Apollóban

Mától:
ROBERT TAYLOR
és *BARBARA STANWYCK*
első együttes filmje:

Fivérem felesége

Előadások: fél 5, fél 7, fél 9-kor!
Híradók.

a miniszterelnököt és a kormányt s teljes odaadással támogatni fog legteljesebb bizalmáról biztosítja

Darányi beszéde a pártvacsorán

Budapest, márc. 10. A NEP tagjai csütörtökön a képviselőház ülése után a Pannónia szállóban közös ebédre ültek össze. Az ebéd során az első pohárköszöntőt Korniss Gyula, a képviselőház alelnöke mondotta, aki a párt nevében üdvözölte az új kormányt.

Korniss Gyula üdvözlőbeszédére elsőnek Darányi Kálmán miniszterelnök válaszolt.

— Amikor én Győrött elmondtam beszédemet, teljes mértékben átértékeltem azt, hogy olyan programot kell a nemzetnek adni, amely ha áldozatokkal is, de össze tudja fogni a nemzetet és olyan érzést tud a nemzetből kiváltani, amely lehetővé teszi, hogy megbirkózzunk a közvetlenül előttünk álló feladatokkal. Ennek a programnak gazdasági vonatkozásait főleg Imrédy Béla barátomnak, a kormány új tagjának köszönhetem, aki minden oldalról megvizsgálta a helyzetet és felelősségének teljes tudatában s a nemzet jövőjében bizó hittel lehetők tartja a megvalósítását, ami meggyőződésem szerint nemcsak honvédelmi, de gazdasági és szociális életünk fejlődésére is igen nagy és jó befolyással lesz.

— Azt hiszem, Kozma Andor irt egy költeményt, amelynek címe: „A táltos álma”. Ebben a költeményben elmondja, hogy amikor a magyarok elfoglalták mai országunkat, egy öreg táltos álomra hajtott a fejét és álomában végig álmódta ennek a nemzetnek történetét. Végigálmodta azt a sok balszerencsét, vizályt és bánatot, amin ez a nemzet keresztül ment. És amikor a táltos felebredt, így kiáltott fel: „Nyergeljétek!”

Nekünk, akik ennek a nemzetnek jövőjéről szövik álmaikat, amikor álomképekben kialakult elcsúsztunk a nemzet jövője és azután telebredünk és ráébredünk a valódra, ugyanezt kell mondanunk: nyergeljétek. Mit jelent ez mai magyar nyelven? Jelenti azt, hogy össze kell fogunk minden erőt, hogy egyesíteni kell minden szellemi és anyagi erőforrást a nemzet jövőjének szolgálatába állítva. És milyen feladatot ró ez a mi pártunkra? Elsősorban azt,

Lázár Andor búcsúbeszéde

Az igazságügyminiszterium tisztviselői kara csütörtökön délelőtt vett búcsút Lázár Andortól, a távozó igazságügyminisztertől. A miniszterium nagy fogadóteremben gyűltek egybe a tisztviselők, akiknek nevében *Berczelly Jenő* államtitkár búcsúzott Lázár Andortól.

Lázár Andor meghatottan válaszolt:

— Amikor öt és fél évvel ezelőtt idejöttem, kétségtelenül megkapott engem az igazság művelésének az a magaslati gondolata, amelyért ti valamennyien küzdötök, akik itt körülöttem álltok. Megkapott ez a gondolat és az elmúlt öt és fél évet, amennyire erőmből telt, magam is ennek a gondolatnak szenteltem: művelni és fejleszteni azt a jogot, amelynek tartalma erkölcs, célja és eredménye igazság.

NŐI HARISNYA!
KIPRÓBÁLT MINŐSÉGEK
NAGY VÁLASZTÉKBAN
Kardos Lászlónál

hogy beható propagandát fejtünk ki. Itassuk át a nemzet minden rétegét, vigyük bele azt a tudatot, hogy ez a nemzet továbbra is élni fog, mert élni kell és hogy ez a nemzet tud is élni ezen a földön.

A propagandán kívül azonban szükség van arra is, hogy érezze a nemzet azt, hogy nem hiabavaló az áldozathozatal. En tehát arra kérek benneteket, hogyha a most meginduló kampány során kint jártok kerületeitekben s megfordultok az ország különböző vidékein, nyugtassátok meg a nemzetet ebben az irányban is és hívjátok fel erre is figyelmét. Áldozatokat kell hozni, de ezek olyan áldozatok, amelyeket érdemes meghozni.

Köszönöm azt a meleg bizalmat, amit a párttervezetelen is és a Korniss Gyula barátom szavai nyomán most is kilejezésre juttattok. Kérek benneteket, hogy továbbra is kísérjétek ezzel a bizalommal a kormány működését.

Szünni nem akaró lelkes és meleg taps követte Darányi miniszterelnök szavait, majd Imrédy Béla közgazdasági miniszter állott fel helyéről, hogy a maga és a kormányban helyet foglaló új miniszter társai nevében megköszönje az elhangzott pohárköszöntőt és az megnyilvánult bizalmat.

Hangsúlyozta, hogy a miniszterelnök Győrött minden vonatkozásban olyan határozottan körvonalozta politikáját, hogy teljes világgosszággal állhat előttünk az az út, amelyen őt követnünk kell. Ezek a körvonalak olyan keretet szabnak ennek a politikának, amelyben minden jó magyar fenntartás nélkül el tud helyezkedni. Ennek a politikának harmas alaphangja van: Nemzeti, keresztény és szociális.

A továbbiak során kifejtette, hogy keresztény politika csak az, ha Krisztus tanítását fenntartás nélkül magunkévá tesszük. A szociálpolitika pedig nem azt jelenti, hogy elvesszük azt, akinek van, hanem inkább azt, hogy adunk annak, akinek nincs.

A miniszter végül a falu és a város viszonyáról beszélt.

Imrédy Béla beszédét lelkes tapsal fogadták a párt tagjai. Több felszólalás nem volt.

— Művelni és fejleszteni azt a jogot, amely a társadalmi és nemzeti együttélés szabályozója, amelynek összhangzatos kifejlesztése nélkül társadalmi és nemzeti békét művelni nem lehet.

— Ha én elhinném, hogy bennem megvannak mindazok a jó tulajdonságok, amelyeket az államtitkár úr felsorolt, talán nem is lennék méltó arra a helyre, amit betöltöttem. Emberi gyarlóságokkal töltöttem be ezt a helyet, egy azonban mindig megvolt bennem: jót akartam. Ha hibáztam is és hibáznunk kell, mert emberek vagyunk, soha más, mint az igazságot és erkölcsöt nem akartam. Az élet nagy iskoláját megjártam. Azok mellett a nagy tanulságok mellett, amelyek egy betegség során, amikor felmerült a lét vagy nemlét kérdése, adódnak, az élet más változásai eltörpülnek. S én igyekezni fogok arra, hogy ami erőt a betegség során vesztettem, azt teljes mértékben vissza tudjam nyerni, mert úgy érzem, hogy nehéz időkben mindannyiunknak fokozott kötelessége, hogy minden erejét a nemzet szolgálatába állítsa. Ezek az idők ma nehezebbek s erre a helyre is olyan emberre van szükség, aki töretlen erővel

— Agyvérzésre hajlamos idősebb embereknél, akiknél igen fontos, hogy erőlködés nélkül mindennap könnyű bélürülésük legyen, a természetes **Ferenc József** keserűvíz reggel éhgyomorra egy kis pohárral bevéve a lehető legjobb szolgálatot teszi. Kérdezze meg orvosát.

tudja végezni a munkát s én is remélem, hogy a közélet terén fogok még ennek a hazának hasznos munkát végezhetni.

— El kell mondanom, hogy büszkék lehetünk a magyar bíróságra.

Lázár volt igazságügyminiszter a közgazdasági életben fog szerepet vállalni

Beavatott helyen úgy tudják, hogy **Lázár Andor** volt igazságügyminiszter egészségének helyreállítása után újra az aktivitás tereire lép, de nem azon a téren, ahol eddig is működött, hanem a közgazdasági életben vállal szerepet.

Változások a főispáni karban

Politikai körökben azt mondják, hogy a kormány újjáalakulásával kapcsolatban fontos változások várhatók a főispáni karban. A kormányváltással kapcsolatban lemondottnak tekinthető a főispáni kar is. Megbízhatónak tekinthető értesülés szerint az első Darányi-kormány főispánjai közül csak néhányat tartanak vissza. Egész sor új főispán kinevezése várható.

PÉNTÉKEN MINISZTERTANÁCS LESZ

Az új kormány pénteken tartja első minisztertanácsát, melyen a Győrben bejelentett program végrehajtásáról tárgyalnak a miniszterek. Ezen a minisztertanácson osztják ki a teendőket az egyes miniszteriumok között. A kormány a jövő héten kezdi meg a beruházási program végrehajtásának munkálatait.

TANÁCSKOZÁSOK

Darányi Kálmán miniszterelnök csütörtökön egy óra hosszat tartó

Vállukra emelték a képviselők Fabinyit, ki könnyes szemmel fogadta az ünneplést

Érdekes jelenetek játszódtak le a képviselőház folyosóján. Amikor **Fabinyi Tihamér** megjelent a képviselőház folyosóján, a képviselők viharos tapsal üdvözölték.

Fabinyi üdvözlése eleinte jókedvű hangulatban folyt.

— **Benyújthatjuk már a váltót?** — kérdezte nagy derűtséget keltve **Besseney Zénó**, Fabinyi új állására célozva.

— **Benyújthatjuk a váltót, csak váltásd be, kegyelmes uram!** — kiáltottak erre hangos nevetés közben a képviselők. Amikor **Fabinyi Tihamér** a miniszterelnöki szoba elé érkezett, a képviselők nem engedték be a szobába, hanem körülvették és lelkes tapsal, éljenzéssel bucsúztatták. Majd pedig olyan jelenet következett, amelyre talán

Vígshírház

A legragyogóbb vigjáték!
Az amerikai filmgyártás remeke:

TOVARIS

(Ez az éjszaka a miénk!)
CHARLES BOYER —
CLAUDETTE COLBERT.
A legújabb magyar hiradó!

amely független ítéletét és az igazság keresésének tiszta útjait mindig féltékenyen őrizi. És ne felejtjük el, hogy a mai gazdasági élet nehézségei között a két szabad pálya, az ügyvédi és a közjegyzői, tövisekkel van kirakva s az ott működők is megérdemlik az elismerést és azt, hogy segítőkész kezek nyuljon feléjük.

— Ezekkel a gondolatokkal búcsúszom abban a reményben, hogy még találkozni fogunk abban a szeretetben és barátságban, amelylyel most búcsúszom.

Nem tartják lehetetlennek politikai körökben, hogy **Lázár Andor** lesz az Országos Földhitelintézet vezérigazgatója. Arról is van hír, hogy egyik nagy pénzintézet elnöke lesz.

tanácskozást folytatott előbb gróf **Bethlen István**nal, majd **Eckhardt Tiborral** és a NEP több vezető tagjával. Politikai körökben érdeklődést váltott ki, hogy **Imrédy Béla tárcanélküli gazdasági miniszter beható eszmecserét folytatott Bárczay Ferencel**, a NEP agrárcsoportjának vezetőjével. **Reményi-Sehneller Lajos** pénzügyminiszter **Pesthy Pállal**, a Földhitelintézet elnökével folytatott hosszabb megbeszélést.

HIR BARÓ VAY POLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁGÁRÓL?

A kormány újjáalakulásával kapcsolatban hírek terjedtek arról, hogy a politikai államtitkárok sorában is változások lesznek. Politikai körökben arról tudnak, hogy a miniszterelnökség is politikai államtitkárt kap. Egyik pesti lap úgy tudja, hogy a miniszterelnökség politikai államtitkári állására báró **Vay Lászlót** kombinálják. Az illető lap is azonban csak fenntartással közli a hírt.

nem is volt példa miniszteri bucsúztatásnál: **Festetics Domonkos** gróf és **Várady László** vállukra emelték **Fabinyi Tihamért** és percek alatt tartották a képviselők nagy csoportja feje fölött, miközben a szűk folyosó falai visszhangzottak az éljenzéstől és tapsvihartól. **Fabinyi Tihamér sírvafakadt a megható bucsúztatás közben és könnyes szemmel, elcsukló hangon köszöntö meg az ünneplést.**

Az új kormány tagjainak eskütétele

A rekonstruált Darányi-kormány tegnap délelőtt ünnepélyes külsőségek mellett tette le az esküt **Horthy Miklós** kormányzó kezéhez. Féltenegy előtt egymásután érkeztek az új kormány tagjai díszmagyarban, érdemrendjeiket viselve. Az érkező minisztereket **Koós ezredes**, a kormányzó szárnysegéde kalauzolta a nagy szertartásterembe, ahol az eskütétel végbement. Féltenegy után pár perccel **Darányi Kálmán** miniszterelnök tette le először az esküt a kormányzó előtt. Az eskümintát **Kánya Kálmán** külügyminiszter, a rangban legidősebb miniszter olvasta és báró **Perényi Zsigmond**, mint zászlósúr funkcionált az eskütételnél. A miniszterelnök eskütétele után a többi miniszter eskü-

Hodzsza cseh miniszterelnök tárgyal a felvidéki magyarság vezetőivel

Lélektani fordulat Csehszlovákiában

Prága, márc. 10. Hivatalosan jelentik, hogy csütörtök délelőtt Hodzsza Milán miniszterelnök egy órási kihallgatáson fogadta Szűllő Géza, János Andor és Eszterházy János képviselőket, az egyesült magyarpárt vezetőit és velük a magyarságot érdeklő kérdéseket megtárgyalta.

Ehhez a hivatalos jelentéshez a

Prágai Magyar Hírlap ezeket a megjegyzéseket fűzi:

„Ügylátszik, Hodzsza belátta, hogy eddigi politikája zsákutcába jutott és hogy a kisebbségi jogokat szabottaló tévhitesség nem szolgálja a kívánt konszolidációt. Kezdi belátni, hogy nehéz külpolitikai helyzet mellett nem lehet államédek, sem a szövetségesek és leendő

barátok érdeke, az égetően sürgős belpolitikai kérdéseket elintézetlenül hagyni. Ezért néhány nap óta bizonyos lélektani fordulathoz vagyunk tanúi. A 19 éves harcok jégtörő munkánk eredményeképpen kezd megtörni a jég. A többség szinte tüntetően foglalkozik a kisebbségi kérdéssel.

— Hogyan ítéli meg Excellenciád a végrehajtott személyi változásokat? — kérdezzük.

— Az új miniszterekkel — válaszolt Eckhardt — politikailag is kivétel nélkül jóviszonyban álltam eddig. Imrédy Bélának a kormányba történt belépését pedig a legerősebb biztosítéknak látom abban a tekintetben, hogy közeletünk semmiféle jelszó-inflációnak nem fog áldozatul esni, sem pénzügyi, sem politikai vonatkozásban.

— Feltétlenül szükség lesz arra, hogy a miniszterelnök úr által tervezett és Győrben bejelentett házszabályreformmal junktimban rendezzék a képviselői és miniszteri összeférhetlenséget. Olyan szabályozást kívánunk, ami a politikusok közgazdasági szereplését kizárja.

— A nemzeti koncentráció gondolata szempontjából hogyan ítéli meg Excellenciád az új helyzetet?

— Az egész rekonstrukciót megkönnyebbüléssel vettem tudomásul, mert most mind a független kisgazdapártnak, mind — meggyőződésem szerint — a többi ellenzéki pártnak is nehéz lett volna kitérnie a nemzeti koncentráció megvalósításának gondolata elől.

A kormány újjaalakítása az a törekvés, amelyet én mindig szkeptikusan fogadtam, tárgyatlanná tette, ami lényegesen megkönnyíti eddigi kényes és sokszor igen nehéz szerepemet.

Összeült a fascista nagytanács

Százezrek várják az uccán a döntést.

Róma, március 10. Csütörtökön este fél tíz óra tájban már százezrekre megnőtt tömeg lepte el a Venezia-palota környékét, ahol pontosan tíz órakor megkezdődött a **fasiszta nagytanács** ülése. A nagytanács ülését mint mindig ezúttal is az úgynevezett térkép-teremben tartják, ahol Mussolini magas emelvényről elnököl az ülésen. Töle jobbra és balra a tanács életben levő quadrumvir: de Bono tábornagy, de Veschy Rhodos főkormányzója és

Balbo tábornagy foglal helyet. A terem két oldalán végighúzó két hosszú asztal mellett ül a nagytanács 22 tagja valamennyi fasiszta díszgyenruhában. A faszizmus legfőbb szerveinek tanácskozása — tekintettel a tárgyalás alá kerülő fontos külpolitikai és belpolitikai kérdésekre — előreláthatólag a késő éjszakai órákig elnyúlik, úgyhogy a hivatalos közlemény kiadására valószínűleg csak a hajnali órákban kerül sor.

A spanyol nemzetiek vakmerő támadással nagy győzelmet arattak

Barcelona, március 10. A nemzeti csapatok szerdán hajnalban heves támadást intéztek a Saragossától délnyugatra és Montalbánól északnyugatra eső frontszakaszon. A támadás három helyen egyszerre indult meg. A megtámadott arconal északi részén a nemzetiek elfoglalták a köztársasági csapatoknak Fuende Totosnál előretolt állásait. Délebbre a nemzeti csapatok támadásuk során elfoglalták Pitz de Cruz és Cruz Santa községeket. A Montalbán és Belchite közti út mentén a nemzeti csapatok folytatják a támadásukat.

A nemzeti csapatok, amelyeket

erős tüzérségi tűz támogatott, átörték a köztársasági csapatoknak a Montalbán és Belchite közti országút mentén kiépített állásait.

Madrid, március 10. A nemzeti csapatok Guadarama-hegységben vakmerő és váratlan fellépéssel nagy győzelmet arattak és sikerült elfoglalniuk a köztársasági csapatoknak Rementon Malagoszto és Los Claveles magaslatocon levő állásait. A köztársasági csapatok, amelyeket teljesen meglepett a nemzetiek támadása, kénytelenek voltak kiüríteni állásaikat és csak megerősített második vonalban tudták feltartóztatni a nemzetiek előretörését.

Bethlen és Eckhardt a kormány átalakulásáról

Budapest, március 10. Gróf Bethlen István csütörtökön megjelent a képviselőházban és Darányi miniszterelnökkel hosszabb tanácskozást folytatott. A tanácskozás után a hírlapírók kérdést intéztek gróf Bethlen Istvánhoz a gyors tempóban lefolyt kormányválság felől.

— Nem volt válság — mondotta Bethlen. — Mindössze az történt, hogy a miniszterelnök rekonstruálta kormányát, személyesre történt egyes tárcákban. Az irány, a program nem változott.

— Mi a véleménye Excellenciának az egymilliárdos nagy programról? — kérdezte munkatársunk.

Gróf Bethlen István erre így felelt:

— Nem tudok még nyilatkozatot tenni a milliárdos programról, minthogy nem ismerem annak részleteit. Csak akkor lehet hozzászólni a kérdéshez, ha az egész terv ismeretessé válik.

ECKHARDT NYILATKOZATA
Eckhardt Tibor, a kisgazdapárt

Nem kerül szemétkbe

körlevél, üzleti felhívása, ha ötletesen ízlésesen, a mai kor követelményeinek megfelelően modernül felszerelt nyomdában készített el. — Nyomatvány rendelésével forduljon a Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Részvénytársaság József királyi herceg uccsa 1. szám alatti nyomdájához. — Takarékoság.

vezére, aki most érkezett haza Erdélyből, így nyilatkozott a kormány rekonstrukciójáról:

— A kormányrekonstrukciót nem az ellenzékkel szokás megtárgyalni — mondotta Eckhardt — és csak természetes, hogy a miniszterelnök úr velem ezt az elhatározását épp úgy, mint a végrehajtásnak személyi részét, nem beszélte meg. A kormányrekonstrukció, amennyiben ez az új kormány személyi összetételéből megállapítható, előreláthatólag nem jelent politikai irányváltást és így semmi szükség sines arra, hogy a független kisgazdapárt az első Darányi-kormányval szemben elfoglalt álláspontján változtasson.

Tavaszi női kabát

különlegességeim megérkeztek. Mérték utáni rendelés is.

SZABADOS női divatház

Piac ucca 53.

Hungária épület.

Ribbentropp hosszú tanácskozása az angol külügyminiszterrel

Az osztrák és cseh helyzet és a német gyarmati követelések kerültek szóba London, március 10. Ribbentropp német külügyminiszter ma délelőtt két és fél óra hosszat tanácskozott a külügyi hivatalban lord Halifax külügyminiszterrel. Délután egy óra hosszat sir Robert Vansittarttal, a kormány külügyi főtanácsadójával tanácskozott.

A megbeszélések főtárgya a Press Assotiation értesülése szerint az osztrák és a cseh helyzet, a német gyarmati követelések, továbbá a né-

met ülésekre vonatkozó angol sajtó-bírálatok irányítása volt. Úgy tudják, hogy lord Halifax körvonalazta az angol kormány álláspontját a közép-európai kérdésekkel szemben különösen.

A megbeszélések célja annak a megállapítása volt, hogy mi lenne a legalkalmasabb idő egyrészt lord Halifax majd sir Neville Henderson berlini angol nagykövét és másrészt Hitler között a korábbi eszmecsere folytatásához.

Hitler újra kinevezte Schacht doktort a Birodalmi Bank elnökévé

Berlin, március 10. Hitler kancellár a birodalmi banktörvény 6. szakasza alapján újabb négy évre

kinevezte Schacht dr-t a birodalmi bank igazgatóságának elnökévé. Schacht miniszter előző elnöki megbízatása 1938 március 16-án jár le.

MERANO szálloda
Budapest-Belváros
IV., Bécsi-utca 2.

Központiűtés -- Folyómelegvíz

Ujjonnan renovált, barátságos szobákkal, kitérő konyhával, igen mérsékelt árakkal várjuk i. t. Vendégeinket.

Hosszabb tartózkodásnál óriási árengedmények

Kérjen árajánlatot!

x Kicsi falvakban, távoli majorokban Ön úgy ruházódhat, mintha a fővárosban élné. Hazánk egyik legrégibb posztógyára Önnek is szívesen küldi angolos gyártású legdivatosabb színű gyapjú szövetmintáit közvetlen a gyárból. Kérje még ma a mintakollekció bérmentes s Önre kötelezettségmentes elküldését a Trunkhahn posztógyártól, Budapest, XI. Lenke út 117.

Országos vásárok

Március 12.: Badacsonytomaj, Elek, Egyházaskozár, Gálosfa, Karád, Répce, szentgyörgy, Somogyvámsón, Zala-szentgrót.

Kaszáskeresztések a budapesti ítélőtábla előtt

„Böszörményék „be akartak vonulni Budapestre“.

Az ügyészség Böszörmény Zoltán, mint a Nemzeti Szocialista Magyar Munkáspárt „vezérelnöke“ és mintegy hatvan alvezére ellen büntető eljárást indított az állami és a társadalom törvényes rendjének erőszakos felforgatására és megsemmisítésére irányuló bünesselkémény miatt. A budapesti kir. büntetőtörvényszék Böszörményt kétévi és kéthónapi fegyházra, Hatvanit, Károlyfit egyenként két évi fegyházra, Cs. Szabó Pétert pedig másfél évi börtönrre ítélte el.

A többi vádlottak közül egyévi börtönbüntetést kapott László Ferenc, Gál Jánost öthónapi, Csöke Jánost négyhónapi, Soós Imrét pedig hat hónapi fegyházra ítélték. A többi vádlottat kéthónapi, illetve egyhónapi fegyházbüntetéssel sújtotta a bíróság. Voltak olyanok is, akik három naptól hat napig terjedő államfogház büntetést kaptak.

Az ítélet indokolása tényként állapította meg, hogy Böszörmény és alvezérei olyan elhatározásra jutottak, hogy a közhatalmat, ha kell erőszak útján is megszerzik a maguk számára, hogy így szociális és egyéb irányú programjukat megvalósíthassák. Böszörmény, Cs. Szabó, Hatvani és Károlyfi arra a következtetésre jutottak, hogy rendes, alkotmányos úton semmiképp sem közelíthetik meg a maguk elé tűzött célt, ezért erőszakos felkelés tervét dolgozták ki, illetve határozták el.

E cél érdekében felkelőket toboroztak, akiket hűségüket vettek ki. Elhatározták, hogy fegyvere-

ket szereznek be és katonatiszti jelleg színelésével az adandó alkalommal be fognak vonulni egyes nagyobb alföldi gépontok katonai laktanyáiba, megszállják a középületeket és ha a vidéki felkelés sikerrel jár, együttes erővel bevonulnak a fővárosba. Itt Budapesten el akarták távolítani helyéről a kormányt, majd katonai diktatúrát kívántak létesíteni, hogy céljukat elérhessék. A parancsokat Böszörmény Béla adta ki és a szervezésben Cs. Szabó, Hatvani és Károlyfi vállalták a legnagyobb szerepet. A többi vádlott engedelmeskedett a szervezők utasításainak. A bíróság Böszörmény Zoltán és több vádlott-tarsa rovására súlyosbító körülménynek vette a büntetett előéletet.

A törvényszék ítélete ellen úgy a vádhatóság, mint az elítélt vádlottak és a védőügyvédek is fellebbezést jelentettek be. Ennek folytán felterjesztették az összes iratokat a budapesti kir. ítélőtáblához, ahol dr. Zachár István táblai tanácselnök tegnap kezdte meg a nagyszabású bünper fellebbviteli tárgyalását. Tekintettel a vádlottak nagy számára és a peranyag terjedelmes voltára, a táblai fellebbviteli főtárgyalás is több napig tart.

A főtárgyalás első napja azzal fejeződött, hogy dr. Lukács Zoltán táblabíró, mint a bünper előadója részletesen ismertette a büntető-törvényszéki főtárgyalás adatait és felolvasták az elsőbíróság terjedelmes ítéletét.

Külkereskedelmi gazdatájékoztató értekezlet Debrecenben

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara március 9-én Debrecenben a vármegyeháza tanácstermében külkereskedelmi gazdatájékoztató értekezletet rendezett.

Az értekezleten *Lossonezy István* országgyűlési képviselő, a kamara elnöke ismertette röviden azokat a kérdéseket, amelyek általában a tiszántúli gazdát a legközelebből érintik. Különösképpen kiemelte a fuvardíj kérdésének fontosságát a Tiszántúltra nézve, hiszen minden értékesítési piacunk nyugatra esik, tehát ezentől a Tiszántúli keleti részei vannak a legnagyobb távolságban. Mintegy igen fontos kérdést hozta elő a gazdatársadalom azon kívánságát, hogy a kiviteli és behozatali kérdések között az eddiginél szorosabb összhang volna kívánatos, hiszen a behozatal kérdése az értékesítési kérdések mellett nemcsak az üzemanyagszükségletet kereszttől, de a belföldön termelt mezőgazdasági eredetű ipari nyersanyagok feldolgozásával kapcsolatosan is a legközvetlenebbül érinti a gazdatársadalmat.

Az elnöki megnyitó után vitéz *Czeplédy Béla* kamarai igazgató terjesztette elő azokat a kérdéseket, amelyek az exportértékesítésen keresztül a Tiszántúli elsősorban érdeklik. Különösen kihangsúlyozta előterjesztésében, hogy a Tiszántúli gazdaközönsége a búza, rozs és a burgonya megfelelő értékesítésével áll vagy bukik. Leszögezte azt a gazdakívánást, hogy a búza ára úgy a jelenleg még meglévő és értékesítésre váró készletekre nézve, mint az idej termésű búzákra legalább is a mostani árnívón biztosíthatassék. A búzaértékesítést illetően kitért a

minőségi kérdésre is és ennek mintegy előfeltételét kívánta a közraktárhálózat mielőbbi teljes kiépítését a Tiszántúlon.

A tengeri értékesítésének kérdésénél utalt arra a tényre, hogy a Tiszántúli gazdaközönségének egy igen tekintélyes része csak tengeritermelő és nem hízaló is, egyben tehát a tengeri esetleg leszorított alacsony ára nem szolgál általános gazdaérdeket. Ezek után részletesen ismertette a magértékesítéssel, a gyümölcs és zöldség, a torma és a borértékesítéssel, valamint az állatok és állati termékek értékesítésével kapcsolatos kérdéseket, majd utalt a baromfi és tojásértékesítéssel kapcsolatos Hangya szövetségi munkásságra.

Az igazgatói előterjesztés után *Herkély József* jászágigazgató, *Borbély Sándor*, Szabolcs vármegye alispánja, *Vásáry József* felsőházi tag, gróf *Dessouffy Aurél* nagybirtokos, *Liptay László*, a Felsőszabolcsi Gazdakör elnöke és id. *Balogh István* földbirtokos szólaltak fel.

Ezt követően *Báranyos Károly*, a földművelésügyi minisztérium átszervezett értékesítési osztályának vezetője válaszolt az egyes kérdésekre és ismertette a különböző mezőgazdasági termékek külföldi értékesítésének helyzetét, majd dr. *Wünscher Frigyes*, a Hangya Szövetkezet központi vezérigazgatója válaszolt az igazgatói előterjesztés és a felszólalások alkalmával hozott intézett kérdésekre, kérve azt, hogy a Hangya Szövetkezet különböző akeiőival kapcsolatosan esetleg felmerülő észrevételeket mindenkor hozzák tudomására, hogy azt kivizsgáljat-

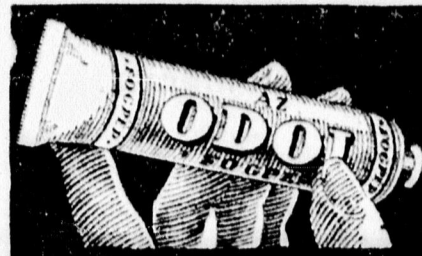
hassa és a megfelelő intézkedéseket megtehesse.

Végül *Kuuder Antal* mutatott általános képet a magyar mezőgazdasági kivitel fejlődési lehetőségéről.

Előkelő vendégek a Mansz főző- tanfolyamán

Előkelő vendégei voltak tegnap délben a volt bábaképzőben elhelyezett s ott működő főzőtanfolyamnak, amelyet a MANSZ leányköre tart fenn. Eberswaldi *Siegler Gizáné*, a vegyesdandár parancsnok felesége és dr. *Kölescy Sándorné*, a polgármester neje látogatták meg a tanfolyamot. A vendégeket *Fehértői Béláné*, a leánykör elnöke fogadta és üdvözölte, valamint *Erdélyi Margit*, a MANSZ titkárnője és rajtuk kívül dr. *Kupinszky Sándor* tanácsnok volt ott.

A vendégek megtekintették a gazdasági háztartási tanfolyamot, melynek hallgatói éppen ebédeltek. Meg is kóstolták az étel-

A lepedékek alatt dolgoznak a káros bacillusok és savak, amelyek szétroncsolják a fogzománcot és a gyógyíthatatlan cariest idézik elő. Mindennapos fogápolás a bevált ODOL-fogpéppel megvédi fogait.

Odol

ket, amelyeket nagyon izletesnek találtak. A szemle után teljes megelégedésüket nyilvánították a tanfolyam vezetői előtt.

Morfium-halál

Megmérgezte magát a Közegészségügyi Intézet helyettes igazgatójának felesége.

Budapest, márc. 10. Csütörtök délelőtt 10 órakor az Irányi uca 1. számú elegáns bérlalotában rejtélyes háttérű öngyilkosságot fedeztek fel. Ebben a házban lakik egy kétszobás lakásban dr. Lovrekovich István, a Közegészségügyi Intézet helyettes igazgatója, a bakteriológiai osztály vezetője feleségével. Tegnap délelőtt a bejárónő fölment a lakásba és kulesával kinyitotta az előszobaajtót. Tarkaritani kezdett a lakásban, melyben látszólag nem tartózkodott senki. Munkaközben benyitott a hálószobába, amelynek ablakáról felhuzta a redőnyöket. Amikor megfordult, rémülten sikoltott fel: az egyik ágyban ott feküdt halál-

sávan, eszméletlenül Lovrekovich Istvánné.

A rendőri vizsgálat megállapította, hogy a 40 esztendőes Lovrekovichné, született Kun Margit, még tegnap este vehette be a morfiumot. A hálószoba egyik éjjeli szekrényén cédulát találtak, melyre a következő volt írva:

„Tetteimet saját elhatározásomból követtem el.“

Semmiféle magyarázatot nem találtak a rejtélyes öngyilkosságnak. A házaspár a legnagyobb harmóniában élt együtt és a pillanatban még rejtély, mi készítette Lovrekovich Istvánnét erre a végzetes lépésre.

A volt bábaképzőben helyezik el a tüdőbeteg- gondozót

Debrecen város egyik legszükségesebb intézménye lesz a tüdőbeteggondozó intézet, amelyet megfelelő helyen és berendezéssel kívánnak felállítani. A cél felé tegnap újabb lépéssel előhaladtak. Ugyanis dr. Gärtner István tisztifőorvos, Karossa Pfeiffer és Hernády tisztiorvosok helyszíni szemlét tartottak a volt bábaképző épületében és alaposan megvizsgálták a tüdőbeteggondozó céljaira kijelölt helyiségeket.

Megállapították, hogy kisebb átalakításokkal alkalmas intézetet lehet létesíteni. Erre vonatkozólag személyesen tesz a főorvos előterjesztést a polgármesternek.

Egyébként mint értesülünk maga Fáy István főispán is a legmelegebben érdeklődik a tüdőbeteggondozó intézet mielőbbi létrehozása iránt s pénteken, tehát ma délben, a városi kigyűlés ülésén után dr. Kölescy Sándor polgármesterrel együtt szemlét tartanak a kiválasztott helyiségek felett és utána nyomban véglegesen döntenek is ebben a fontos közegészségügyi kérdésben.

A zsidó humor

A szombat este tartandó X. zsidó kultúresten dr. Berkovits József tanár a zsidóság és a humor kapcsolatáról tart előadást. A kiváló előadó mélyreható analízissel fogja a zsidó lélek mélységeiből felszínre hozni azokat a kapcsolatokat, amelyek a zsidóság maliciája és más-

felől ugyanennek a lelkiségnek gazdagon megnyilatkozó, széles skálájú humora között fennállnak. A legmodernebb lélektani módszerek arzenáljával felszerelve fogja dr. Berkovits vizsgálatát a kultúrest keretében bemutatni, melynek műsorán szerepel ezenkívül Grünhut Henrik tanár előadása a zsidóság és a filozófia viszonyáról. Grünhut Henrik kiváló ismerője a kérdésnek, amellyel pedig közismerten elsőrendű, vonzó előadó is és így méltán előzi meg olyan nagy várakozás az ő előadását is. Az est műsorát Hortobágyi Éva szavatai fogják változatossá tenni, aki Szép Ernő és Kiss József verseiből fog előadni. A kultúrest megnyitóját dr. Weiss Pál főrabbi tartja. Meghívót nem küld szét a rendezőség, jegyek Csillag Artúr könyvesboltjában kaphatók még korlátolt számban. (—)

— Szétmarangoltak a báránnyok Bukarestben egy nem fizető vendéget.

Az ittas vendég nem akarta kiegyenlíteni az elfogyasztott italok árát, amely hatalmas összegre rúgott, mert a lokál bőlgyeit is itatta. Mikor a táncosnők, akik a gazdagnak vélt vendéget mulattatták megtudták, hogy nincs pénz, rávetették magukat, földre rántották, ütlegelték s egyikük nyakába harapott, hogy elöntötte a vér. A vér látára a többi lokálnó is harapni kezdte s mire a rendőrfőrajt megérkezett, az aldozat vérbefagyva, holtan hevert a padlón. A lokál tulajdonosát és a báránnyokat letartóztatták.

Légtalmi Liga közleményei

Vasárnap délelőtt érkezik Debrecenbe József királyi herceg, hogy az alakulandó Légtalmi Liga debreceni kerületének közgyűlésén mint országos elnök résztvegyen és itt felszólaljon. Ezzel az ünnepi aktussal is jelezni kívánja a királyi fenség azt, hogy milyen nagy jelentősége van ennek a politikai pártoktól mentes, egyetemes nemzeti célokat szolgáló egyesületnek, melynek hívatása a polgári lakosság megmentése, illetve védelme.

A vármegyházán rendezendő közgyűlésen ott lesz a hivatalos város és vármegye, sőt a kerület négy vármegyejének megbízottai és kiküldöttei. Ott lesz ebből a városból is a katonai és polgári előkelőség, de ott kell lennie a polgári társadalom képviselőinek is, hiszen mindannyunkról van szó, mindannyiunk életének megmentését szolgálja a Légtalmi Liga.

Az a nagyszabású előkészület és érdeklődés, mely ezt a közgyűlést kíséri, már eleve elárulja, hogy milyen megértéssel és átérzéssel karolja fel ennek a kerületnek és városnak közönsége ennek a gondolatnak megvalósulását. Egymást érik a jelentkezések és az érdeklődők serege hetek óta keresi fel az előkészítő munkát végző irodát, Simonffy uca. II. emeleti helyiségeket.

A legnagyobb pontossággal, körültekintéssel készíti elő vitéz Both Gyula ny. ezredes munkatársai ezt a nagy eseményt, hogy minden tekintetben méltó legyen minden munka a közgyűléshez és a Légtalmi Liga fontos jelentőségéhez.

A vármegyháza dísztermében seregszemle lesz, ahol erkölcsi kötelesség megjelenni mindazoknak, akik nemzetük, hazájuk sorsa iránt érdeklődéssel viseltetnek.

A Légtalmi Liga elnöksége felkéri a közgyűlésre és a díszbédre meghívott hölgyeket és urakat, hogy

hely biztosítása céljából részvételüket ma déli 1 óráig a liga elnökségnek bejelenteni annál is inkább szíveskedjenek, mert a liga csak azok részére tarthat fenn helyet, akik erre igényüket bejelentették.

Aki tehát meghívót kapott, de részvételét nem jelenti be, annak a liga ülőhelyét biztosítani nem tud. Azok az urak és hölgyek, akik meghívót nem kaptak és ülőhelyre igényt tartanak, csak a meghívótak jelentkezése után ülőhely elrendezés során juthatnak feltételeseleg helyhez. A közgyűlés egész lefolyását egyébként is hangszórók fogják közvetíteni, úgyhogy a díszterembe be nem fért közönség is hallani fogja az összes szövegeket.

A vasárnap délelőtt kezdődő ünnepélyes közgyűléssel indul a szervező munka, mentő munka, mely a polgári lakosság életét, létét s így az a gyár jövőjét hívatott szolgálja. (P. 5.)

A veszprémi városházán kifüggesztik a feszületet

Dr. Karsay Sándor veszprémi járásbíró elnök 15 aláírással ellátott kérvényt nyújtott be a polgármesterhez, hogy függeszték ki a város közgyűlési termébe a feszületet. A közgyűlés a feszület ki függesztése mellett foglalt szótöbbséggel állást a döntés ellen a veszprémi ref. egyház világi elnöke feliebbeszét jelentett be.

Az OMKE továbbképző előadás-ciklusának megnyitó ülése

Szombaton, március 12-én este fel 7 órai kezdettel tartja az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés kereskedők részére tartandó továbbképző előadás-ciklusának első ülést a debreceni Kereskedelmi Csarnok dísztermében.

Az előadás-ciklust Szesztina Nagybakay Jenő, az OMKE és a debreceni Kereskedelmi és Ipar-kamara elnöke nyitja meg, míg az első előadást Raith Tivadár dr. egyetemi és kereskedelmi akadé-

miai előadó, hítes könyvvizsgáló tartja „Rezszi kalkuláció és üzleti verseny” címen.

Az illusztris előadó személyére és a tárgy érdekességére való tekintettel a megnyitó ülést nemcsak kereskedelmi körökben, hanem városszerte nagy érdeklődés előzi meg. Az ülésen dr. Balkányi Kálmán központi igazgató és Vértés Emil központi alelnök is részt vesznek. (6)

Kislakásépítések céljára 2-3 millió pengő új tőke áll rendelkezésre

A lakásépítési mozgalom, amelyet az úgynevezett LAB-kölesönök nyújtásával folytatnak, az építőipar foglalkoztatottsága szempontjából is igen jelentős. A most közeledő építési idény szempontjából azért igen nagy fontossága van, hogy az idei tavaszi építési hitelszükséglet biztosítása céljából a MABI egy millió pengő névértékű OLIH-kötvény átvételét elhatározta. A MABI-n kívül a Pénzügyi Központi nyugdíjpénztára is egy millió pengő névértékű OLIH-kötvényt vesz át, a TEBE nyugdíjpénztára pedig 300 ezer pengő névértékű kötvény átvételét határozta el.

A lakásépítési mozgalom számára ilyen módon 2-3 millió pengő

friss tőke áll rendelkezésre, amiből az építési hitelügyeket könnyen kioldozhatják. A Lakásépítési Állandó Bizottság a kölesönigényeket gyors ütemben intézi el és a feltételeknek megfelelő kérelmeket minden fennakadás nélkül szavazza meg. A megszavazott kölesönök folyósításában sücsen most semmi késedelem.

A lakásépítési mozgalom keretében bonyolódik le több város munkásházépítő mozgalma is, amelyek céljára az OTI félmillió pengőt adott. Az igénylések ezt a keretet már nagyrészt kimerítették, de a mozgalom folytatásában fennakadás nem következik be, mert az OTI újabb félmillió pengőt bocsát rendelkezésre.

A magyar növény-nemesítés bemutatása a mezőgazdasági kiállításon

A magyar növény-nemesítők 1922-ben rendezték meg első kiállításukat s azóta sem volt újabb alkalom bemutatni a nagy fejlődésen átment magyar növény-nemesítést. Az idén aztán az országos mezőgazdasági kiállítás keretében sor kerül erre s bemutatják a külföldi és belföldi látogatóknak a nemesített magyar növényfajtákat. A növény-nemesítő kiállítás számára a rennyészállatvásárlástelepen állandó jellegű modern csarnokot sikerült építeni. A kiállítás anyaga tudományos színvonalon tartva szerepel a kiállításon, melyen a hazánkban termesztett valamennyi értékesebb nemesített növényfajta képviselve lesz. Bemutatják ezenkívül a magyar növény-nemesítés irodalmát is összegyűjtve.

Mesterhegedüt vásárolt a zsigobában 12 pengőért

Örvendezve jelent meg a szerkesztőségben Gaertner Jenő debreceni zongorahangoló, hangszerkészítő, aki elmondta, hogy a zsigobában egy piszkos, takolt hegedüt vásárolt egy vidéki embertől, aki 12 pengőért adta el neki a szép faragásos fejtű hegedüt. A hegedüt szétzeredte, kitakarította és új felszereléssel látta el. A tisztítás után biztosra vette, hogy mesterhegedű került a kezébe, felvitte a zenébe, ahol *Buza Gábor* tanárnak megmutatta és mint Gaertner előadja, a tanár megállapította, hogy egy valódi Steiner hegedű került a birtokába.

Gaertner Jenő elmondta, hogy a hegedütől nem válik meg, megtartja magának a ritkaságot, hiszen nem sok van belőle az egész

világon.

— Szeretnék bérlni a bankban egy szekrényt, ahol biztonságban lenne a mesterhegedű — mondja. Tessék elhinni, ilyen hangű hegedűt nem lehet kapni manapság, nagy érték ez, lehet, hogy majd én is eladom, ha megadják az árát.

Gaertner, a szerencsés zsigobói vétel lebonyolítója a kincset egy papírzsakóba csomagolva kapja a hóna alá, mivelhogy még nincs megfelelő hegedűtök a mesterhegedű számára.

A tolvaj és a lelkiismeret

Beszámoltunk már arról, hogy a debreceni törvényszék elé került Gombos Sándor iparossegéd, aki ellen lopás miatt indult meg az eljárás. Cziczó Kálmán debreceni cipész volt alkalmazva és a lakásból ellopott egy értékes ékszer. A lopásra rájöttek és Gombos ellen körözövelet adtak ki, mivel elhagyta Debrecen és nem tudták megidezni a főtárgyalásra. — A esendőrök elfogták és beismerte, hogy ő az, akit keresnek. Így került dr. Jankovich tanácselnök elé, ahol azonban tagadta, hogy ellopta volna az ékszert és egy fiatalkorú leányt vádolt meg, azt adva elő, hogy attól kapta értékestésre és még pénzt is kapott, amikor sikerült a megbízás találni az ékszeren.

A bíróság elrendelte a fiatalkorú leány kihallgatását és tárgyalásra idézték, de még mielőtt a leány kihallgatására került volna a sor, a letartóztatásban lévő Gombos Sándor kihallgatásra jelentkezett dr. Jankovich Jenő tanácselnöknel és előadta, hogy őt nagyon bántja a lelkiismeret, hogy egy ártatlant gyanúsított meg a bíróság előtt. Vissza vonja vallomását, beismeri, hogy ő lopta el az ékszert, és csak azért találta ki a mesét, hogy szabaduljon a büntetés alól.

A beismerő vallomás alapján a bíróság Gombost egy hónapi és 15 napi fogházra.

Juhász Géza és Mórincz Lili a Színházi Szabadegyetemen

A Színházi Szabadegyetem tegnapi száma *Juhász Géza* előadása volt, a magyar dráma fejlődését szemléltető előadássorozat utolsó része, Madách: Ember tragédiájának ismertetése.

A tragédiát sokan ismertették, méltatták már. A múlt század materialista kritikusaiknál néhol téves szemléletre válaszul napjaink magyar kritikája megtalálta a helyes utat a tragédia ismeretére. Új szemekkel kell látni a művet, a mai kor szemével.

A 19. század realista kritikája különösen két ponton van ellenkező véleményen a mai szemlélettel. Nem értik a prágai szín kettőzésének okát és naivul idegen: Arany János befolyásának tulajdonítják a mű reménykedő, bizo befejezést.

A prágai szín visszatérésnek oka a minden akciót reakció követő című jólismert elmélet: a költő, a gondolkodó megálmodta, a politikus megvalósította a forradalmat. Ezt (ez a történelemrendje) a könyörtelen reakció követi.

A befejező, ember küzdje természetes folytatása az utolsó színnek, a tragédia erőit összerobbantó, végső fellobbanásának.

Juhász Géza nagyszerű előadását a rádióból is jólismert kitűnő *Mórincz Lili*, Mórincz Zsigmond leánya tarkította a tragédia legszebb részleteinek felolvasásával.

Kihúzták a 400 ezer pengős főnyereményt

400.000 pengő jutalmat és 500 pengőt nyert: 40618

10.000 pengőt nyert: 79962

5000 pengőt nyertek: 11202 83761

1000 pengőt nyertek: 31363 60918

66613 75914

500 pengőt nyertek: 20111 37054

300 pengőt nyertek: 9395 13311

29862 42896 48641 62939 67425 71738

74877

Hatszáz új vidéki mozgószínházat létesítenek

A belügyminiszter rendeleti úton szabályozza a keskeny mozgófényképek iparszerű bemutatását. Csak olyan kis- és nagyközönségbe adnak ki keskeny film mozgószínházengedélyt, ahol még most nem működik. Nagybörzsökbe is adnak azonban engedélyt, ha a központtól nagyobb távolságra fekvő tanyán, vagy egyéb településen akarnak mozi nyitni. A jövőben a magyar filmekről keskeny filmmásolatokat is készítenek.

Egyelőre a belügyminiszter csak 600 új filmszínházra ad ki engedélyt. Valószínű, hogy nagy közönséget nevelnek rá a moziba járásra és sok ilyen keskenyfilm mozi átalakul majd rendez filmvetítésre.

Az engedély elnyeréséhez külön keskeny film üzemvezetői képesítést kell szerezni. Az engedélyeket elsősorban hadigondozottak, tűzharcosok, továbbá értelmiségi munkanélküliek kapják. Nagyon célszerű és helyes lenne, ha a diplomás és érettségizett munkanélküliek kapnának ilyen keskeny film engedélyt, de ezenkívül megfelelő kölesönt is az önállósítási alaphoz, mert így szolgálhat igazán az új önálló gazdasági élet megteremtésének gondolatát.

Mindenben első
a „Debreczen”

Altassál édes

Altassál édes, szelíd mesével
Ringasd el kicsiny álomesoltnakom.
Olyan jó most közeledbe lenni,
Ha fáj a lelkem, esőbe fojthatom.

Átélész és mesélsz míg elalszom,
Arcom redőjét simítja kezéd.
Jövőbenéz nagy ígérettel
Elesendesít a feketé szemed.

Kezem kinyújtom mély ölelésre,
Szíved verését hallgatom csupán,
Hozzad futok ha a bánat kinox,
Vagy a sors üldöz olykor mostohán.

És te megértően reám hajolsz,
Bünnöm feloldód együtt vagy velem.
Mondd, miért, hogy tündéri lényed
Bár hogy vágyódom el nem érhetem?

ERDÉLYI ISTVÁN.

A városi számvéveségi szolgálatról szóló törvény életbe léptetése. A hivatalos lap vasárnapi száma közölte a belügyminiszter 98.409/1938. B. M. számú rendeletét, mely szerint a városi számvéveségi szolgálatról szóló 1938. évi II. törvényeikk 5. és 6. §-a március 10-én, a törvény többi rendelkezései pedig április elsején lépnek hatályba.

Szent István király halálának 900 éves jubileumának során a katolikus és protestáns diákok április 3-án együtt ünnepelnek. Az ifjúság vezérei ebben már megállapodtak.

Debreceni fiatal ember sikere Budapesten. Dr. Neumann István ügyvédjelöltet, aki már debreceni jogászkodása alatt is felhívta magára publicistai munkásságával a figyelmet, az Ország-Ügyvédjelöltek Szövetségének budapesti kerülete a f. hó 6-án Budapesten megtartott tisztújító közgyűlésén egyhangúlag elnökké választotta. Az ügyvédjelöltek nagy harcra idején történt választás kétszeres jelentőséggel bír és szép állomása a tehetséges fiatal ember felfelé ivelő pályájának.

Hlatky Endre érdekes előadást tart a rádióról Debreczenben. Szombaton este hat órakor a Kersekedő Társulat dísztermében Hlatky Endre, a rádió-műsor-igazgatója érdekes előadást tart a rádió-műsor szerkesztési kérdéseiről. Gramofon-lemezekkel illusztrált előadásában sok olyan kérdést megvilágít, amely minden rádiózót érdekel. Szerepelnek még vitéz dr. Bessenyei Lajos főigazgató, a Városi Dalegylet, Tustér Jolánka szavalóművésznő, Fekete István és Balla Ernő.

Nincs képzés egy csanádi szolgabíróknak hirszerint. Állítólag az illetőnek megyei tisztviselővé történt főispáni kinevezése alkalmával jóhiszemű tévedés történt bemutatott okmányait illetőleg, a műegyetem közgazgatási tanfolyamának elvégzését tanúsító bizonyítványt összetévesztették a közgazgatási pályára minősítő közgazdasági egyetemi végzettséggel.

Az angol légügyi miniszter benyújtotta lemondását, mert elkedvetlenülítették az utóbbi időben a támadások, melyeket túrné kellett a légügyi forgalommal kapcsolatban.

Gyomor-, bél-, vese-, máj- és epehólyagbetegségek szívesen isznak reggelként egy-egy pohár természetes Ferenc József keserűvizet, mert annak hashajtó hatása gyors- és biztos, igen enyhe s ezért nagyon kellemes. Kérdezze meg orvosát.

Az Egyetemi Francia Intézet kulturáldélutánja. Az Egyetemi Francia Intézet március 12-én, szombaton délután háromnegyed 5 órai kezdettel a Déri Múzeum előadótermében kulturáldélutánt rendez, amelyen előadást tart a francia követségi attasé, Georges Deshusses Charles Péguyról, a XX. századi új francia idealizmus kitűnő képviselőjéről. Mollière korát és színpadát Kovács Máté gyakorló gimnáziumi tanár ismerteti magyar nyelven vitetettképes előadásában. Tustér Jolán szavalóművésznő francia verseket szaval magyarul Megnyitó beszédet mond dr. Hankiss János egyetemi tanár, a Francia Intézet igazgatója. Belépődíj nincs. Minden érdeklődőt szívesen lát a rendezőség.

Frontharcosok figyelmébe! Folyó hó 13-án József főherceg kir. Fenség fogadtatásához a formaruhával rendelkező bajtársak d. e. 11 óra 15 percekig gyűlekezzenek a Máv. pályaudvar előtti téren. Öltözet: formaruhában, sisakkal, esős, hideg idő esetén felöltött polgári kabát. A légoltalmi liga megalkuló közgyűlése miatt a márciusi ünnepséget ugyancsak 13-án, vasárnap, de nem délután 5 órakor, hanem délután 6 órakor tartjuk meg az Otthon helyiségében. Vendégeket is szívesen látunk. Elnökség.

Elitelték a pestszenterzsébeti polgármesteri lovaglóafférja ügyében. Dr. Chikán Béla polgármester ugyanis egy sétalovaglás alkalmával véresre verte Bognár Ferenc pestszenterzsébeti iparost, akit annak idején ebből az afférból kifolyólag a rendőrség utcai botrányokozásért pénzbírsággal sújtott. Bognár könnyű testi sérülés miatt fejjelentette a polgármestert, aki most a pestszenterzsébeti járásbíró volt felelőssége. Dr. Chikán polgármester tagadta bűnösségét és azt hangoztatta, hogy önvédelemből volt kénytelen megütni Bognárt. A bíróság Chikán polgármestert 300 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Megmérgezte magát Budapesten tegnap Lovrekits István bakteriologus felesége. A kiváló bakteriologus tegnap Sátoraljúj helyre utazott s felesége egyedül maradt. Ismeretlen okból hatalmas adag morfiummal mérgezte magát. Injekcióval sem tudták az uriaszsonyot magához téríteni és súlyos állapotban szállították a szanatóriumba.

Franciai akart tanulni a kocsis s ezért könyveket lopott. Zalaegeiszegen Baranyai János napszámos lopta meg így gazdáját Marics Jenő őrnagyot. Távollétében ruhaneműeken kívül francia könyveket is lopott s azzal védekezett, hogy megakart tanulni franciául, azért lopta el a könyveket.

Fogal olyan fehérek lesznek, mint a gyöngy, ha reggel és este ODOL fogpéppel tisztítja. Ez a fogpép a legfinomabb anyagokból készült, amelyek nem sértik fogainak zománcát és mégis fényes fehérré csiszolják őket. — Pumpás ízü, frissit és élénkít.

Március 15-iki emlékünnepe lesz az Újvárosi úti olvasóköri, a következő műsorral: 1. Elnöki megnyitó: Sípós Imre református lelkész 2. Talpra magyar. Szavalja: Kerecsi János. — 3. Emlékbeszéd. Tartja: Nagy János joghallgató. — 4. Szóló ének: Molnár Mariska. — 5. Egyfelvonásos színdarab előadják az ovoda növendékei, Köteles Imréné óvónő rendezésében. — 6. Himnusz. Éneklé a közönség.

A fővárosban a természetes szaporulat nagymértékben esőkken és a pestmegyei közigazgatási biotstágnak azt jelentették, hogy a megye területén is esőkken a természetes szaporulat. Régebben havonta 300-400 volt a természetes szaporulat, míg most egy hónap alatt csak 36 volt.

Azokra az állásokra, melyeket az állami üzemeknél és Máv-nál hirdettek meg, csak azok pályázhatnak, akik katonai igazolványok és legalább hat évig szolgáltak. A kezelőknél és segédítiszteknél a hat éven kívül azt is igazolni kell, hogy elvégezték a négy középiskolát. Az irodakezelési tisztviselőknél legalább a 12 évi szolgálatot kell igazolni.

Zsidó istentisztelet a statusquo ante hitközség mindkét templomában, március 11-18-ig. Pénteken este 5.45 órakor. Szombaton reggel 7 órakor, s szombaton délelőtt a Kápolnái uccai templomban az ifjúság részére egy-negyed 10 órakor a Deák Ferenc uccai templomban fél 11 órakor. Szombaton délután a Deák Ferenc uccában 5 órakor, a Kápolnái uccában az ifjúság részére fél 4 órakor, felnőtteknek 5 órakor. Este mindkét templomban 6.25 órakor. — Hétköznapokon reggel egy-negyed 7 órakor, este negyedfél 9 órakor. — Kedden, március 15-én délelőtt 10 órakor. — Hittiszónoklat a Deák Ferenc uccában pénteken este és kedden délelőtt 10 órakor. A purimi ünnepi imarendet a kedd reggeli lapokban teszik közre. Elnökség.

Istentisztelet ideje az orth. isr. templomban. Pénteken délután 5.30 órakor, szombaton reggel 8 órakor, teken délután 5.22 órakor, szombat délután 4 órakor. Szombat kezdete péntéve szombaton este 6.30 órakor.

Háziaszsonyok! Nem kerül pénzbe, mégis a legjobb testtárcépeket megkapja, ha még ma kéri a dr. Oetker féle világhírű fényképes receptkönyvet melyet bárkinek ingyen megküld a gyár: dr. Oetker A. Budapest, VIII. k., Conti uca 25. szám.

A sütő- és molnárszakosztály évi közgyűlése. Az Ipartestület sütő- és molnárszakosztálya február hó 22-én tartotta a vi. rendes közgyűlését az ipartestület tanácstermében. A szakosztály a régi vezetőséget választotta meg, egyhangú választás útján, elnök újból Galamb Ferenc sütőmester lett, elnök: Fésűs Gyula és Klór József. A szakosztály közgyűlése elhatározta, hogy megrendezi a sütőipari továbbképző tanfolyamot és ezerpengős Sütőipari Otthon-alapot létesített, melynek kamataiból anyagi romlás, kiöregedés, vagy más cimen rászoruló kisiparosokat évente segíyezni fogja.

Öt pengőért bevonult a fogházba és barátja helyett három napigült Kovács Dávid alsószídi lakos. A helycsere kiderült és a törvényszék most Kovácsot hatheti fogházra, ifj. Varga Ferencet pedig, aki beküldte maga helyett, három hónapi fogházra ítélték.

Gyulához határában egy pocolyában a gyermekek megtalálták a régebben elűnt Vörös Gyula gazdálkodó holtestét. A nyomozók szerint gyilkosság történt, mert a holtesten zuzódások, ütések nyomai vannak.

Nem vagyunk elég gazdagok ahhoz, hogy silány és olcsó szövetekből viseljünk ruhákat. Többszöri csínáltatási költséget takarítunk meg, ha tiszta, színgyapjú szöveteket veszünk közvetlenül a Trunkahn posztógyártól. Ez a hírneves posztógyárunk évek óta szállítja a magyar úricsaládoknak, angolosan gyártott, garantáltan szintiszta gyapjából készített úriruha, angol női kosztüm, sportruha és iskolás ruhaszövetekben. Még ma kérje a szövetminta-kollekció költség és kötelezett ségmentes elküldését a gyártól. Budapest XI. Lenke út 117. Jól járja vele.

Az angol királyi pár nem utazhat Hollandiába Vilma holland királynő trónralépésének negyvenedik évfordulója alkalmával, mert már előbb ígéretet tett, hogy részt vesz a »Queen Elisabeth» óriás gőzös Skóciában történő vízrebocsátási ünnepén. Ellenben Bernát herceg, Julianna trónörökös férje, feleségével együtt még ez évben Londonba utaznak.

Külön vonaton viszik ki Németországba a mezőgazdasági munkásokat és már megkezdődött vegyes bizottság előtt a toborzások Békés vármegyében. A bizottság sorra járja a községeket és az alkalmas emberekkel megkötik a szerződést.

A jól öltözködő urak szíves figyelmét felhívjuk a KLEIN DIVATHÁZ most érkezett különlegesen szép erdélyi angol és kiváló hazai minőségű tavaszi ruhaszövevényeire. Mielőtt vásárolt érdeke, hogy a cég hatalmas választékát megtekintse és olcsó árairól meggyőződjék. — 320 algrí polgármester lemondott a Violette Blum-terv elleni tiltakozásuk kifejezésékepen.

Ékszerüzletbe rohant a szekér Nagykanizsán. A főtéren lévő Kaiser Simon-féle ékszerüzlet kirakatába rohantak be a megvadult lovak és összezúzták az ékszerüzlet, órákat. A vas-tag kirakatüvegtől a lovak is megsérültek.

Kedélyes fogház van Mezökövácsban. Kiderült, hogy az elítélt csak látogatni járt a fogházba és csúszka pedig a lakásán aludt. Jefeicsk Gusztáv autófuvározót jogtalan fuvározás miatt hat napi fogházra ítélték el. A hat napot a mezökövácsban fogházban kellett volna letölteni, de csak néhány percre jelent meg naponta és azután otthagya a rozoga fogházat és hazament. A szegedi kir. ügyészség tudomást szerzett az esetről és megindította az eljárást. A fuvározót elítélték 15 napra, de most már a szegedi fogházban tényleg ülni kell neki.

San Franciskót, a milliós amerikai várost egy vándorló hegy fenyegeti. Alig múlt el a kaliforniai árvíz, máris új veszedelemről retteg San Franciskó népe. A város közelében lévő hegység, mely a multban is megmozdult már, ismét megmozdult és százméteres szakadékok keletkeztek a lejtőkön és omlások zúdultak a város felé. A hegy lábánál lévő házakat, rakatárakat kiürítették már.

Pécs százezer pengővel többet fizetett be adóban, mint amennyit előíranyoztak. Az 1937-es zárszámadásból az derül ki, hogy Pécs a jó adófizetők városa.

A színház heti műsora:

Március 11-én, pénteken este 8 órakor prómierbérlet 21) számban Macskazene.

Március 12-én szombaton délután félnegy órakor filléres helyárrakkal: Vadkacsa. — Este 8 órakor A) bérlet 23. számban: Macskazene.

Március 13-án vasárnap délután félnegy órakor bérletszűnetben: Macskazene. — Este 8 órakor bérletszűnetben Macskazene.

Gázmérgezés a Domb uccában „Gála-est” keretében

A Csokonai Színház tegnap este adta elő „Gázmérgezés a Domb uccában” című drámát, úgynevezett „Gála-est” keretében. Az előadás megkezdése előtt Horváth Árpád színelnöke rövid beszédet mondott, amelyben méltatta annak jelentőségét, hogy tizenkét zsűfői nézőtér közönsége gyönyörködött ebben a nagyszerű darabban. — Utalt arra is Horváth Árpád, hogy Debrecenben a tizenkét előadású budapesti előadásnak felel meg.

Az előadás megkezdése után a jelenetek gyorsan peregtek. Egymásután hangzottak el a nyiltszíni tapsok, az első felvonás végén pedig a közönség melegen ünnepelte a szereplőket, s a szerzőket. Ásuthy Erzsébet és Simor Miklós megjelentek a színpadon és sokszor hívták ki őket a szereplőkkel együtt a függöny elé.

A színházi Gála-est után társasvacsora volt az Arany Bikában, melyen megjelentek Fáy István főispán, Kasó István alispán, Zöld József helyettes polgármester, Tankó Béla, Milleker Bezsó egyetemi tanár, Oláh Lajos táblai elnök, Molcz Lili, Horváth Árpád igazgató neje, és a szerzők és a társulat tagjai. A társasvacsorán több beszélgetés történt.

A színházi iroda jelenti:

A tegnapi

Gála-est

nagyon öröndetes tanúságokkal utal a debreceni színházi kultúra jövőjére Debrecen elítte a legforróbb siker belső megindulásával és fényes külsőségeivel pecsételje meg az Ásuthy-Simor-féle

Gázmérgezés a Domb uccában

irodalmi és színpadi mű értékét és jelentőségét. Debrecen összes közéleti tényezői, élükön az est védnökasszonyaival kifejezésre jutatták ragaszkodásukat és együttérzésüket a Csokonai Színházzal és ez a rokonszenv arra enged következtetni, hogy az egyetem közönség összeforrása végleges és biztosított záloga a színház életének és programja jövőre folytatásának. A műsor változatossága miatt időlegesen megszakítjuk a

GÁZMÉRGEZÉS A DOMB UCCÁBAN még mindig rendkívüli sikerét, hogy ma bemutassuk

EISEMANN

K Halász, Kristóf, Harmath mulatságos modern operettjét a

MACSKAZENE

című slágernek ígérkező háromórás mulattató vídamságot.

Rendező: Szabó Ernő.
Karnagy: Virágh Elemér.
Főszerepekben: Jurik Ica, Jurik Julesi, Pogány Margit, Sivó Mária, Somlay Julia, Nagy Erzsí, Tanay, Suga, Alszeghy, Herczegh, Kamarás, Sárkány, Balázs és Lányi. Új díszletfestő mutatkozik be: Sándor Sándor. A táncokat Lányi Dezső tanította be. Prémierbérlet 21. számban és folytatólag.

„Van-e gyermek?”

Igen Tisztelt Szerkesztő Ur!

Nagymértékű elfoglaltságom miatt tiszteltel kérem segítségét, hogy egy valakinek kellemetlen helyzetbe való hozzászólás megakadályozzam, kéne nemcsak hogy a nevét nem tudom, hanem még azt se, hogy férfié, vagy nő.

Ugyanis május elsejére lakást keresek s mivel az újságokban hirdették, bementem a Mester uca 29. számú házba. Szép nagy épület, tágas udva, rend, tisztaság mindenütt. Egy emberrel, a házvezetőnővel beszéltem, megkértem a lakás iránt s az kezdte is mutogatni. Közben megkérdezte, hogy van-e gyermekem, aki az udvarra is kijárna? Gyanútlanul, sőt — bevalom — bizonyos büszkeséggel feleltem van hála Istennek három. „Akkor ne tessék érdeklődni, mert olyannak nem adják”, volt a válasz, amit én megütödé fogadtam, mert nem tudom elhinni, hogy egy olyan szép ház s telek tulajdonosa, ahol — amint így kívülről megítélhettem — legalább öt rendbéli 2-3 szobás lakás és legalább két pincelakás van, ilyen utasítást adott volna ki alkalmazottjának. Hiszen akkor Debrecennek egyik legjellegzetesebb utcájában egy udvaron hét gyermektelen család lakik. Debrecenben, ahol még nem is beszélnek az „egykeről” sem. Ezt lehetetlennek tartom s kérem tessék valahogy, talán levelemnek lapjában való közzétételével megakadályozni, hogy az az ember gazdájáról ilyen képtelen dolgot mondjon.

Tisztelettel:
Gacsály Géza
ref. koll. tanár.

Borközraktár Debrecennek

Tekintetes Szerkesztőség!

Becses lapjuk, a Debreczen március 2-i számában vezető helyen foglalkozik a debreceni borközraktár ügyével. Méltóztassék megengedni, hogy ehhez a kérdéshez az alábbiakban röviden én is hozzájáruljak.

Helyes a cikkírónak az a megállapítása, hogy a jól szervezett és kellő szakértelemmel vezetett borközraktár, a borárak emelkedéséhez az első és el nem engedhető szükséglet. Éppen ezért már nagyon is itt az ideje annak, hogy oly sok más után, végre Debrecen is kapjon borközraktárt.

Azonban nemcsak a borárak emelkedése teszi szükségessé a borközraktár mielőbbi létrehozását, hanem a természetben, tehát a borban való adófizetés is. Ennek megvalósításával a bortermelőik igen súlyos gondtól szabadulnának meg. A kivételnek pedig nincs akadálya, mert az állami kezelés alatt álló, exportra dolgozó borközraktárban csak elszámolás kérdése volna, az adónak ilyen módon eszközölt fizetése.

Az adófizetésnek ezzel a kérdésével

az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara ez évi közgyűlésében behatóan foglalkozott. A közgyűlésnek egyhangú véleménye az volt, hogy a bortermelők természetben fizethessék az adót. A Hajdúvármegyei Gyümölcstermelők Egyesületének ez évi január 17-én megtartott ülésén dr. Rásó István alispán azon bejelentést tette, hogy Debrecenben már ebben az évben felépül mintegy százezer pengő költséggel a borközraktár. A meglévő borközraktárról pedig tudjuk, hogy azok, — különösen jobb termő években, — mily nagy szolgáltatást tesznek a hordóhiány pótlására.

A Debrecen szóbanforgó cikke, tehát egyrészt az országos közhangulatnak, másrészt Debrecen város és vidéke bortermelői eminens szükségletének volt kifejezője. Éppen ezért kívánatos, hogy a szóbanforgó kérdést nyilvántartsa mindaddig, amíg városunkban a borközraktár meg nem valósul.

Egy olvasójk.

PORTALANITSÁK LEGALÁB A FŐBB ÚTVONALAKAT

Igen tisztelt Főszerkesztő Ur!

Régi előfizetője vagyok a „Debrecen”-nek és így alkalmas volt a hosszú évek során megfigyelni, hogy ebben a lapban sok olyan gondolat, közérdekű javaslat látható napvilágot, mint kezdeményezés, amelyet azután a köz javára nagy értékkel valósított meg. Ezért fordulok a „Debrecen” nyilvánítsága útján az illetékes fórumokhoz nagyon sok debreceni lakos kérelmével.

Ez a kérelem az, hogy portalanítsák Debrecenben legalább a Ferenc József utat és a főbb nagyobb útvonalakat.

Nem akarok hivatkozni arra, hogy a szemorvosok betelglészáma az utóbbi napokban megsokszorozódott, sem a tisztifőorvos hivatalra, amely borzalmas adatokat rejt a tüdővész pusztításairól, hanem egyszerűen a gazdasági részére hívom fel az illetékesek figyelmét.

A város a nagyobb utcákat nyáron locsoltatja. Naponta néha több szőr is. Ha szél van, a locsoló víz gyorsan elpárolog és ismét por van. Ha összeszámítják a locsolással elhasznált víz értékét, azt hiszem, meg kell állapítani, hogy az sokkal magasabb pengőösszeget tesz ki, mintha olajjal portalanítanák ezeket az utakat.

Olemből is és egészségesebb is, talán meg is csinálhatnák. Kérelmünk szíves közléséért fogadják Főszerkesztő Ur sok szenvedő lakos köszönetét.

Dr. F. A.

Sporthiradó

A DEBRECZEN sporthírszolgálat jelenti:

A Bocskai ma, pénteken délután utazik Pestre, szombaton délután a Béke uccában lesz a Budai 11. elleni bajnoki mérkőzése. A Bocskai felállítására csak a mérkőzés előtt dől el, Bikfalvy és Teleki játéka kétes. Mindenképpen Elek áll készenlétben és lehet, hogy Teleki helyett a csapatársorban játszik, de ha Bikfalvy nem tudna játszani, akkor halvesorban és Belesik a hátvéd. Nehéz mérkőzés vár a Bocskai-ra.

Az eucharisztikus kongresszus miatt május hó 26-án Pesten nem lehet rendezni a magyar-jugoszláv válogatott mérkőzést és felmerült a terv, hogy azt Debrecenben rendezzék meg. A Stadion valóban alkalmas lenne a mérkőzés színhelyéül, Debrecen város

hivatalosan is örömmel vette a tervet és Kölescy Sándor polgármester és Zöld József helyettespolgármester meg is keresi az MLSZ-t, Usetty Béla elnököt, Ferenczy Károlyt, a Keleti LASz Pesten élő elnökét, hogy Debrecen számára biztosítsák a mérkőzést. Ha minden jól megy, esetleg két válogatott mérkőzést is láthat Debrecen, a görög és jugoszláv válogatottat, sőt végre láthatja a magyar válogatott csapatát is.

Debrecenben vasárnap a vasutas pálya felé fordul a figyelem és ott a Villangyár a Textil ellen játszik érdek, izgalmas bajnoki mérkőzést, félnegyórai kezdettel. Előtte félkettő óra is érdekes mérkőzés lesz: DVSC ifjúsági a Miskolci VSC ifjúsági csapatával játszik vasutas bajnoki mérkőzést. Jó mérkőzéseket láthat a közönség.

A Bocskai-t március 25-re meghívja a Diósgyőri VTK. A Bocskai csak akkor tud eleget tenni a meghívásnak, ha a győri ETO elleni mérkőzést március hó 27-ről előrehozza, március hó 20-ra, egy héttel előbb, a német-magyarom érzékes napján játszik le.

Finta nem kellett csalódást a válogatott keret mérkőzését, sőt, a jobbakközé tartozott és szép gólt is lőtt. — A Csikó csapat egyik biztos tagja lesz.

A vasárnapi mérkőzések játékvezetői: szombaton: Bocskai—Budai 11: Bíró, Ferencváros—győri ETO: dr. Juhász, taxi—Szeged: Auspitz, Nemzeti—Kis-Hungária—Budafok: Gellert, Szürköpest: Hertzka, Phöbus—Elektromos: Vass. — Törökcs—Ujpest: Lehel.

A Debreceni Honvédtiszt Lovász Egyesület nagyszabású, országos galamb-lövő versenyt rendez március hó 25-26 és 27-én a hortobágyi-csárdá mellett levő lőtérén, galamblövő pályán.

A TUDÓBETEGETEK IS SPORTOLHATNAK.

Magas színvonalú előadást tartott Göbl Albin dr igazgató-főorvos, a „Sport és a tüdő” címen. Az előadás legérdekesebb megállapítása az volt, hogy a tüdőbetegek is sportolhatnak. Természetesen csak úgy és annyit, hogy ez a gyógyulásuk folyamatát ne hátráltassa károsan. Az előadó erre a célra a reggeli és esti svédornát nagyon ajánlja.

A Nyíregyházi KISE vasárnap tartja évi rendező tisztújító közgyűlését. Előzőknek újra Kende András választják meg, akinek bekapcsolódása az NY KISE életébe nagy nyereség és vezetéstől sokat várnak. A NY KISE már meg tartotta közgyűlését és elnök lett Vajay Károly főispán, ügyvezető társelnök a lemondott és visszavonult dr. Anorágy Dániel helyett dr. Rózsabegy ügyvéd. Bekapcsolódott az NY KISE munkájába a Debrecenből érkezett dr. Görgey Árpád törv. járásbíró, aki a tenniszszakosztály élére került.

Budapesten a mérkőzés után vérsreverték, megrugdosták Szigeti György játékvezetőt, akinek egy alkalommal Debrecenben vették ki a vállából, mikor mint játékvezető lejött és a mérkőzés előtt rosszul lett. Egy másik mérkőzésen az FTC pályán ezrek előtt verekedtek a mérkőzés lefűtása után és a játékvezető semmit sem látott. A Keleti LASz most felhívta az MLSZ figyelmét a Keleti LASz által elrendelt s jól bevált eljárásra, a játékvezető, két partjelző két csapatkapitánnyal együtt és utójára hagyja el a pályát féllidőben és mérkőzés végén is, sok botrány és verekedést előznek így meg, vagy legalább is nem mara dítokban, büntetlenül. Javaslat: rendeljék el ezt országosan, tegyék kötelezővé mindenütt Czigányt, a magyaról megfellekezett játékos egyébként örökre eltiltották a futballtól.

Mátészalka nincs gyászban, sőt. Jól megy a tavasszal a Mátészalkai TK-nak, két mérkőzést játszott, otthon és idegenben és 6:2-re és 5:0-ra nyert s vasárnap otthon a BUSE ellen is bizonyára győzni fog. Még bele is szólhat a bajnokságba a most harmadik helyen álló szalkai csapat. Nincs is gyászban Mátészalka, sőt.

Kínálják a pénzt a bankok

Egyik budapesti közgazdasági hetilap írja a következőket:

A debreceni pénztárok majdnem kivétel nélkül a legerősebb akvizíciós tevékenységet kezdtek, amely azonban nemcsak betégyűjtés, hanem kölcsönkihelyezés érdekében is történik. Információnk szerint ezt az akvizíciós tevékenységet az indította el, hogy újabban a Debreceni Első Takarékpénztár visszanyerjen teljes aktivitását, fokozottabban kíván résztvenni a Hajduság hitelezésében. Mint érdekességet említjük fel, hogy az egyik fővárosi pénztár

tézet fiókja körlevelekben fordul a felekhez, amelyben kölesön folyósítást ajánlja fel „nyomasztó adó- és egyéb tartozások kiegyenlítésére”. Ez a nemes versengés mindenesetre a közönség érdekét szolgálja, mégis szükséges volna, hogy a debreceni pénztárak egy közös platformra helyeznek üzleti gesztiojukat.

Örvendetes tény, hogy végre kínálják a pénzt. Egyik fővárosi bankfiók tényleg élénk tevékenységet fejt ki az irányban, sajnos éppen ez most elveszti önállóságát. Furcsa, hogy máris emelkednek hangok közös platformról. Nem ilyen tanácsokra van szükség, hanem a hitelügyek fokozott ellátására.

TERMÉNYTŐZSDE

Tartott a búza.

A készáru piacon csak a rozs emel-

kedett 10—20 fillérrel, a többi terményárak változatlanok maradtak.

Búza tiszavidéki 77 kg 20.65—21.00, 78 kg 20.95—21.30, 79 kg 21.20—21.50, 80 kilós 21.35—21.60. — Felsőtiszai 77 kg 20.65—21.00, 78 kg 20.95—21.30, 79 kg 21.20—21.50, 80 kg 21.35—21.60. — Rozs pestvidéki 18.90—19.00, rozs más származású 19.00—19.20, takarmányárpa elsőrendű 16.00—16.50, középminőségű 15.00—15.50, sörárpa kiváló 20.00—20.50, prima 18.50—19.00, sörárpa 17.00—18.25, zba elsőrendű 16.90—16.30, középminőségű 15.90—16.00, tengeri 12.70—12.80, más 12.65—12.65. — Korpa 12.80—13.00, 8-as liszt 14.60—5.00 pengő mzsánként.

DEBRECENI TERMÉNY-ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK

Búza mázsája 19.60—20.00 pengő, rozs 16.00—17.00, árpa 15.50—16.00, tengeri 11.40—11.50, lucerna 7.80—8.50, széna 5.30—6.80, szalma 1.60—2.00, lenese takarmány 6.30—6.50, cu-

korrepa 2.60—3.00, takarmányrepa 1.70—2.00 pengő.

SERTÉSVÁSÁR.

A tegnapi ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 2626 darab sertést, előző napi maradvány 43 darab, az állományból angol hússertés 522 darab. A vásár irányzata kellemes. Árak: uradalmi zsírsertés páronként 340 kilón felül 109—11 fillér, prima szedett 101—106.5, silány 92—100 fillér, angol sonkasertés 97—103 fillér, exportzsír márkázott 162 fillér kilónként.

Kifogástalanul a legolcsóbban

FEST és TISZTIT

Weisz, Arany János ucca 20.
Férfiöltöny tisztítás, vasalás 3 P

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szólg 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szólg 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Utólagos apróhirdetés díja hétköznap 10 szólg 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szólg 80 fillér, minden további szó 8 fillér. A vastag betűből álló, valamint levelezés és házasság rovathoz elhelyezett apróhirdetések díja kétszeres. Kezdő szavak csak vastag betűvel szedhetők, az apróhirdetések díja mindenkor előre fizetendő. A közlés díja vidékről kis értékű postabélyegekben is befizethető. Kiadóhivatalban hagyott címek 27-89 telefonszám alatt meg tudhatók. Jelírt hirdetésre ajánlatokat a kiadóhivatal díjmentesen továbbítja.

Függönyre,

terítőkre csipkésövet és mintástűll maradekok olcsó kilós árban

a Fischer boltban
Teleki u. 73.

FÜSZERKERESKEDŐK, KOCSMÁROSOK ÉS CUKRASZOK figyelmébe!

A tisztifőorvosi rendelésekkel kapcsolatosan kifüggesztendő táblák kaphatók kiadóhivatalunk pénztáránál darabonként 12 fillérért.

KAPHATÓK

kiadóhivatalunk pénztáránál az alábbi kész nyomtatványok, darabonként 10 fillérért:
Pince kiadó.
— hold föld eladó
Raktárhelyiség kiadó
Ez a ház eladó.
Kiadó lakás: 1 2 3 1 6 szobások lakások.

Alkalmazást nyer férfi

Gyors- és gépiro férfit felveszek Pécsi és Pap ügyvédek, Iparkamara. 1400

Nagyobb

iskolamentes kifutót, vagy hetest azonnal felveszek, Paál fűszerüzlet Késes ucca 72. 1418

Fodrászsegédet

kisegíteni felvesz Huszti fodrászat, Sámsoni út 69. szám. 1417

Fűszerüzletbe

kifutó felvétetik. K. Tóth ucca 22. Varga kert. 1408

Alkalmazást nyer nő

Retusőrnök
elsőrendű munkaerő felvesz. Hajak fotostalon. 1372 3. 20

Budapestre

két gyermek mellé székényigényű nevelőt keresek, Csapó ucca 23. 1411

Alkalmazást keres nő

Lakásomra mosást olcsón vállalok, hófehérre mosok gyönyörűen vasalok. Janicsok Hermina, Honvéd ucca 8. 1267 4. 6.

Ajánlat

Szeplő—májfolt pattanás, sömör és az összes tavaszi archibákra ártalmatlan ápolószerek Földes illatszertárban, Vignozsi bejárat.

Király kávé

kihűnőek, Aromás, zamatos kávé Király üzletében a vevő előtt poroklik. Dégenfeld tér 11. 933. 4. 5

Használt

butorok, varrógépek, s kerékpárok vétele és eladása, Csapó ucca 49. 872 3. 15.

Fáy-arekrémek

tégelyeket visszavesz Grósz Nagy Ferenc Aranvegyszarvú gyógyszerháza, (színház mellett). 199 11. 30

Cipő,

retikül, öv-, bőrka bátfestést villanygéppel vállal Nagy, — Batthyányi 10. 1116. 4. 5.

Megérkezett víz-, villany-, vasondaló kisasszony, Czeglédi fodrászmesterhez, Kossuth-Burgundia u. sarok. Olcsóárak. 887

Fűszerkereskedők, kocsmaérsok és cukrászok figyelmébe!
A tisztifőorvosi rendelésekkel kapcsolatosan kifüggesztendő táblák kaphatók kiadóhivatalunk pénztáránál, darabonként 12 fillérért. vv

Bútor

Keményfa hálószobabútor, sötét ebédli eladó. Széchenyi ucca 62. szám. 1415

Vegyés

Gazdaságból

kimaradt patkányirtó-szer, garancia mellett eladó. Dobozi ucca 3. első ajtó. 1382

Pulikutya,

fajtsittát, díjazott fekete hím pározatásra ajánlom. Gim a kiadó.

Kiadó lakás egyszobás

Féregmentes
egy szoba, konyhával, s vízvezetékkel májusra kiadó. Széchenyi ucca 103. szám. Megtekinthető: 2—4 óráig. 1414

Kiadó lakás kétszobás

Kétszobás
fürdőszobás, kertre nyitó garson lakás, május 1-ére kiadó. Rákóczi u. 10. szám. 1413

Kiadó lakás nagyobb

Négyoszobás,
komfortos lakás, május elsejére kiadó. Rákóczi ucca 10. szám. 1412

Ingóság eladás

Készítőkészletek,
szövő felszerelés, egy nagy asztal eladó. Zöldfa ucca 7. szám. 1350

Még pár napig
bontásból olcsón eladó szoba, konyha ablakok, vasrolós üzleti ajtó, s tölgylakapó, göréhez jó tölgylagerendák, ócska téglá. Piac ucca 40. 1416

Gazdasági termények

Szőlővessző,
gyümölcsfa kapható Bironál. Szávay ucca 6. 919 4. 1.

Eladó házhely

Oleó házhelyek
a Luther- és Kuruc utcák sarkán, részletfizetésre is eladók. Felvilágosítást ad: dr. csányi Farkas Attila ügyvéd, Werbőczy utca 12. 1006 vv

Dióbél

helyett magyaróberlet használjon, olcsóbb, s szaporább és finomabb 2.60 kilója a Délgyümölcsessarnokban, Piac ucca 7. szám.

Teljes ellátás

Kellemes lakás
finom koszt a Hungaria penzióban, szobák napokra és hónapszárra. Ferenc József út 59. sz. telefon: 23—39. szám. 949 10. 1.

Eladó ház

Eladó
Nyil ucca 127. sz. ház, mely áll kétszobába, előszoba, konyha és egyszobás konyhas lakásból. — Megtekinthető délutáni órákban. 1006 v. v.

Homokkretben
ház, előnyös feltételek mellett eladó. Ertekezni: Hatvan ucca 53. sz. telefon: 15-12. sz. 1345

Földbérlet

Bérletet
keresek 80—150 kb-ig terjedőt október 1-re. Ajánlatokat „Jó bérlet” jellegre a kiadóba kérem leadni. 1006 vv

Eladó föld

Kismacsón
hat hold tanyaérföld eladó. Hatvan b. Ertekezni: Nemes ucca 21. 1331

Felelős szerkesztő:
PÁLFY JÓZSEF.
Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. kiadása.

PIACI ÁRAK

ELŐBAROMFI ÁRAK:

Pulyka k. kg 1.10—1.30 Tyúk párja 4.50—5.60
Liba k. kg 1.20—1.40 Jérece párja 3.20—4.20
Kacska k. kg 1.20—1.40 Csirke párja 2.50—3.00
Káppan és tyúk kilója 1.00—1.20 Tojás drb. 0.05—0.06
Tojás kilója 1.50—1.60

GYÜMÖLCSPIACI ÁRAK:

Dióbél kilója 2.20—2.40
Citrom drb 0.05—0.08
Narancs és mandarin kilója 0.66—0.96

KONYHAKERTI VETEMÉNYEK ÁRAI:

Vereshagyma kilója
0.18—0.20
Fokhagyma 0.30—0.40
Dughagyma 0.60—0.80
Burgonya:
rózsa kilója 0.08—0.10
vegyes kilója 0.06—0.07
Fejeskáposzta
drb 0.30—0.40
Kelkáposzta 0.04—0.10
Savanyúkáposzta
kilója 0.28—0.42
Retek drb 0.02—0.03
Kalarabé drb 0.03—0.5

KENYÉRÁRAK:

Búzaliszt 00-ás kg 0.38 Búza dara kilója 0.44
Búzaliszt 0-ás kg 0.37 Rozsliszt kilója 0.32
Búzaliszt 2-és kg 0.35 Korpa kilója 0.13 fillér.
Búzaliszt 4-es kg 0.32